

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ν. ΓΟΥΔΗ

ΠΡΩΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΚΛΑΣΣΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΗΣ ΒΑΡΒΑΚΕΙΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΣΧΟΛΗΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

XXI.

ΟΜΗΡΟΥ

Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Γ' ΕΚΛΟΓΗ

Ν - Π - Ρ - Σ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΜΕΤ' ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Ε' τάξεως
τῶν ἑξαταξίων Γυμνασίων κλπ.

ΕΚΔΟΣΙΣ Α' ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΟΣ

(Ἀνεύρεται 3000)

Τιμᾶται μετὰ τοῦ βιβλίου, καὶ φόρου Ἀν. Δαν	11.70
Τιμὴ λειανικῆς πωλήσεως	7.70
Ἄξια βιβλιοθήμου	3.10
Φόρος Ἀν. Δαν.	—90
	<hr/>
Ἀριθμὸς ἀδείας κυκλοφορίας	19386
	5-3-38

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Π. Δ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ
ΟΔΟΣ ΤΑΚΗ 13

1938

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ν. ΓΟΥΔΗ

ΠΡΩΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΚΛΑΣΣΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΚΑΙ
ΠΡΩΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΗΣ ΒΑΡΒΑΚΕΙΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΣΧΟΛΗΣΟΜΗΡΟΥ
ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

Γ' ΕΚΛΟΓΗ

Ν - Π - Ρ - Σ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΜΕΤ' ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Ε' τάξεως
τῶν Ἐξαταξίων Γυμνασίων κλπ.

ΕΚΔΟΣΙΣ Α' ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΟΣ

Ἀντίτυπα 3000

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Π. Δ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ
ΟΔΟΣ ΤΑΚΗ 13

1938

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2000-2006

ΟΜΗΡΟΥ

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΕΚΛΟΓΗ

Ν-Π-Σ

ΚΕΙΜΕΝΟ ΜΕΤ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Προς τμήμα των μαθητών της Β' τάξης
των Γυμνασίων Λακωνίας και

ΕΚΔΟΣΗ Α ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΟΥ

Λακωνία 1998

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΝ ΤΟΥΤΟΙΣ ΠΑΡΑΘΕΤΟΙΣ ΔΕ ΚΕΙΜΕΝΟΙΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τῆς Ὀδυσσεΐας τὰ μεταξὺ Κ-Ν. Ὁ Ὀδυσσεὺς συνεχίζων τοὺς Ἀπολόγους του πρὸς τὸν Ἀλκίνοον ἀφηγεῖται πῶς κατὰ τὰς ὑποδείξεις τῆς Κίρκης κινήθηεν εἰς τὸν ἄδην, τίνας προφητείας ἔλαβεν ἐκεῖ παρὰ τοῦ μάντεως Τειρεσίου καὶ τίνας ἥρωας καὶ ἡρωίδας εἶδε καὶ τίνας ἀμαρτωλοὺς κολαζομένους (Λ).—Κατόπιν ἀφηγεῖται τὴν ἐπάνοδον τοῦ πλοίου του εἰς τὴν νῆσον τῆς Κίρκης, τὸν ἐκείθεν ἀπόπλου καὶ τὸν παράπλου τῶν Σειρήνων, Πλαγκτῶν πετρῶν, Σκύλλης, Χαρυβδews καὶ τὸν κατάπλου εἰς τὴν Θρινακίαν (Σικελίαν), ὅπου οἱ ἑταῖροι τοῦ Ὀδυσσεὺς, παρὰ τὰς ἀποτροπὰς τοῦ ἥρωος, ἐπωφεληθέντες τὸν ὕπνον αὐτοῦ ἔφαγον ἱεράς βοῦς τοῦ Ἥλιου βοσκομένας ἐκεῖ. Κατὰ τὸν ἀπόπλου ὅμως θύελλα ἔκραγεῖσα ἐσάρωσε τὸ πλήρωμα τοῦ πλοίου, μόνος δὲ ὁ Ὀδυσσεὺς περισοθεις ἐπὶ ξύλου προσωρμίσθη μετὰ πολλὰς περιπετείας εἰς τὴν νῆσον Ὠγυγίαν, ὅπου κατοίκει ἡ νύμφη Καλυψώ (Μ). Ἐνταῦθα ὁ Ὀδ. περαίνει τοὺς Ἀπολόγους του.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ν

Ὀδυσσεὺς ἀπόπλους παρὰ Κίρκων
καὶ ἄφριξίς εἰς Ἰθάκην.

ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
κλήθημῳ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκιδόντα.
τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
,, ὦ Ὀδυσσεῦ, ἐπεὶ ἔκευ ἐμὸν ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ
ὑπερφερές, τῷ σ' οὐ τι πάλιν πλαγχθέντα γ' οἶο
ἄψ ἀπονοστήσειν, εἰ καὶ μάλα πολλὰ πέπονθας.
ὑμέων δ' ἀνδρὶ ἐκάστιφ ἐφιέμενος τάδε εἶρω,
ὄσσοι ἐνὶ μεγάροισι γερούσιον αἴθοπα οἶνον
αἰεὶ πίνειτ' ἐμοῖσιν, ἀκουάζεσθε δ' αἰδοῦ.

εἶματα μὲν δὴ ξείνῳ εὐξέστη ἐνὶ χηλῶ 10
 κεῖται καὶ χρυσὸς πολυδαίδαλος ἄλλα τε πάντα
 δῶρ', ὅσα Φαιήκων βουληφόροι ἐνθάδ' ἔνεικαν·
 ἀλλ' ἄγε οἱ δῶμεν τρίποδα μέγαν ἠδὲ λέβητα
 ἀνδρακάς· ἡμεῖς δ' αὖτε ἀγειρόμενοι κατὰ δῆμον
 τεισόμεθ'· ἀργαλέον γὰρ ἓνα προικὸς χαρίσασθαι.“ | 15
 ὧς ἔφατ' Ἀλκίνοος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
 οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος·
 ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥώς,
 νηῆδ' ἐπεσσεύοντο, φέρον δ' εὐήνορα χαλκόν.
 καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηχ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο, 20
 αὐτὸς ἰὼν διὰ νηός, ὑπὸ ζυγά, μὴ τιν' ἑταίρων
 βλάβητοι ἐλαυνόντων, ὅποτε σπερχοῖατ' ἔρετμοῖς·
 οἱ δ' εἰς Ἀλκινόοιο κίον καὶ δαῖτ' ἀλέγυνον. |
 τοῖσι δὲ βουῖν ἱέρευσ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
 Ζηνὶ κελαινεφεί Κρονίδη, ὅς πασιν ἀνάσσει. 25
 μῆρα δὲ κήαντες δαίνυντ' ἔρικυδέα δαῖτα
 τερόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς
 Δημόδοκος, λαοῖσι τετιμένος. | αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 πολλὰ πρὸς ἥλιον κεφαλὴν τρέπε παμφανόωντα,
 δῦναι ἐπειγόμενος· διὴ γὰρ μενέαινε νέεσθαι. 30
 ὧς δ' ὅτ' ἀνὴρ δόρυποιο λιλαίεται, ᾧ τε πανῆμαρ
 νειὸν ἄν' ἔλκητον βόε οἴνοπε πηκτὸν ἄροτρον·
 ἀσπασίως δ' ἄρα τῷ κατέδυσ φάος ἡελίοιο
 δόρυπον ἐποίχεσθαι, βλάβεται δέ τε γούνατ' ἰόντι·
 ὧς Ὀδυσσεὶ ἀσπαστὸν ἔδυσ φάος ἡελίοιο. | 35
 αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηῦδα,
 Ἀλκινόῳ δὲ μάλιστα πιφασκόμενος φάτο μῦθον·
 „ Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκτε λαῶν,
 πέμπετέ με σπείσαντες ἀπήμονα, χαιρετε δ' αὐτοί.
 ἤδη γὰρ τετέλεσται, ἅ μοι φίλος ἦθελε θυμός,
 πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τὰ μοι θεοὶ Οὐρανῖωνες
 ὄλβια ποιήσειαν· ἀμύμονα δ' οἴκοι ἄκοιτιν 40

νοστήσας εὔροισι σὺν ἀρτεμέεσσι φίλοισιν.
 ὑμεῖς δ' αὖθι μένοντες εὐφραίνοιτε γυναῖκας
 κουριδίας καὶ τέκνα· θεοὶ δ' ἀρετὴν ὀλάσειαν 45
 παντοίην, καὶ μή τι κακὸν μεταδήμιον εἴη.“ |

ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον ἠδὲ κέλευον
 πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν
 καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·
 „Ποντόνοε, κρητῆρα κερασάμενος μέθυ νεῖμον 50
 πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ὄφρ' εὐξάμενοι Διὶ πατρὶ
 τὸν ξεῖνον πέμπωμεν εἴην ἐς πατρίδα γαίαν.“

ὣς φάτο, Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα,
 νόμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν' οἱ δὲ θεοῖσιν
 ἔσπεισαν μακάρεσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν, 55
 αὐτόθεν ἐξ ἑδρέων. | ἀνὰ δ' ἴστατο δῖος Ὀδυσσεύς,
 Ἀρήτη δ' ἐν χειρὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 „χαῖρέ μοι, ᾧ βασιλεία, διαμπερές, εἰς ὃ κε γῆρας
 ἔλθῃ καὶ θάνατος, τά τ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται· 60
 αὐτὰρ ἐγὼ νέομαι· σὺ δὲ τέρπεο τῶδ' ἐνὶ οἴκῳ
 παισὶ τε καὶ λαοῖσι καὶ Ἀλκινόῳ βασιλῆϊ.“ |

ὣς εἰπὼν ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δῖος Ὀδυσσεύς.
 τῶ δ' ἅμα κήρυκα προΐει μένος Ἀλκινόοιο
 ἠγεῖσθαι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης. 65
 Ἀρήτη δ' ἄρα οἱ δμῶας ἅμ' ἔπεμπε γυναῖκας,
 τὴν μὲν φᾶρος ἔχουσιν εὐπλυνῆς ἠδὲ χιτῶνας,
 τὴν δ' ἐτέρην χηλὸν πυκινὴν ἅμ' ὅπασσε κομίζειν·
 ἢ δ' ἄλλη σιτόν τε φέρεν καὶ οἶνον ἐρυθρόν. |
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν, 70
 αἶψα τά γ' ἐν νηὶ γλαφυρῇ πομπῆες ἀγαυοὶ
 δεξάμενοι κατέθεντο, πόσιν καὶ βρωσίν ἅπασαν
 κάδ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆι στόρεσαν ῥῆγός τε λίνον τε
 νηὸς ἐπ' ἰκρίοφιν γλαφυρῆς, ἵνα νήγρετον εὐδοί,
 πρυμνῆς· ἄν δὲ καὶ αὐτὸς ἐβήσετο καὶ κατέλεξτο 75

σιγῇ· τοὶ δὲ καθίζον ἐπὶ κληῖσιν ἕκαστοι
 κόσμῳ, πείσμα δ' ἔλυσαν ἀπὸ τρητοῖο λίθοιο. |
 εὖθ' οἱ ἀνακλινθέντες ἀνεροίπτουν ἄλα πηδῶ,
 καὶ τῷ ἥδυμος ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐπιπτεν,
 νήγρετος ἥδιστος, θανάτῳ ἄγχιστα εἰοικῶς. | 80
 ἦ δ', ὧς τ' ἐν πεδίῳ τετράοροι ἄρσενες ἵπποι
 πάντες ἅμ' ὀρμηθέντες ὑπὸ πληγῆσιν ἱμάσθλης
 ὑψόσ' ἀειρόμενοι ῥίμφα πρήσσουσι κέλευθον,
 ὧς ἄρα τῆς πρύμνη μὲν αἰείρετο, κῦμα δ' ὄπισθεν
 πορφύρεον μέγα θῦε πολυφλοίσβοιο θαλάσσης· 85
 ἦ δὲ μάλ' ἀσφαλῶς θέεν ἔμπεδον· οὐδέ κεν ἴρηξ
 κίρκος ὀμαρτήσειεν, ἔλαφρότατος πετεινῶν·
 ὧς ἦ ῥίμφα θεούσα θαλάσσης κύματ' ἔταμνεν,
 ἄνδρα φέρουσα θεοῖς ἐναλίγκια μῆδε' ἔχοντα,
 ὅς πρὶν μὲν μάλα πολλὰ πάθ' ἄλγεα ὄν κατὰ θυμόν, 90
 ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρων·
 δὴ τότε γ' ἀτρέμας εὖδε λελασμένος, ὅσσ' ἐπεπόνθειν. |
 εὖτ' ἀστήρ ὑπερέσχε φαάντατος, ὅς τε μάλιστα
 ἔρχεται ἀγγέλλων φάος ἠοῦς ἠριγενείης,
 τῆμος δὴ νήσῳ προσεπίλνατο ποντοπόρος νηῦς. 95
 Φόρκυος δέ τις ἔστι λιμὴν ἀλίοιο γέροντος
 ἐν δήμῳ Ἰθάκης, δύο δὲ προβλήτες ἐν αὐτῷ
 ἀκταὶ ἀποροῶγες, λιμένος πότι πεπτηυῖα,
 αἶ τ' ἀνέμων σκεπώσι δυσσάων μέγα κῦμα
 ἔκτοθεν· ἔντοσθεν δέ τ' ἄνευ δεσμοῖο μένουσιν 100
 νῆες εὐσσελμοι, ὅτ' ἂν ὄρμου μέτρον ἴκωνται.
 αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη,
 ἀγχόθι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον ἠεροειδές,
 ἱρὸν νυμφάων, αἶ νηιάδες καλέονται.
 ἐν δὲ κρητῆρές τε καὶ ἀμφιφορῆες ἔασιν 105
 λάινοι· ἔνθα δ' ἔπειτα τιθαιβώσσουσι μέλισσαι.
 ἐν δ' ἴστοι λίθιοι περιμήκεες, ἔνθα τε νύμφαι
 φάρε' ὑφαίνουσιν ἀλιπόρφυρα, θαῦμα ιδέσθαι·

ἐν δ' ὕδατ' αἰενάοντα. δῶ δέ τέ οἱ θύραι εἰσίν,
 αἶ μὲν πρὸς Βορέου καταβαταὶ ἀνθρώποισιν, 110
 αἶ δ' αὖ πρὸς Νότου εἰσὶ θεώτεραι, οὐδέ τι κείνη
 ἄνδρες ἐσέρχονται, ἀλλ' ἀθανάτων ὁδὸς ἐστίν. |

ἔνθ' οἱ γ' εἰσέλασαν πρὶν εἰδότες. ἦ μὲν ἔπειτα
 ἠπιέρω ἐπέκελσεν, ὅσον τ' ἐπὶ ἡμῖσι πάσης,
 σπερχομένη· τοῖον γὰρ ἐπείγετο χέρσ' ἐρετάων· 115

οἱ δ' ἐκ νηὸς βάντες ἐυζύγου ἠπειρόνδε
 πρῶτον Ὀδυσσῆα γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἄειραν
 αὐτῷ σὺν τε λίνῳ καὶ ῥήγεϊ σιγαλόεντι,

κὰδ δ' ἄρ' ἐπὶ ψαμάθῳ ἔθεσαν δεδμημένον ὕπνω,
 ἔκ δὲ χρήματ' ἄειραν, ἃ οἱ Φαίηκες ἀγαυοὶ 120
 ὤπασαν οἴκαδ' ἰόντι διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.

καὶ τὰ μὲν οὖν παρὰ πυθμέν' ἐλαίης ἀθρόα θῆκαν
 ἐκτὸς ὁδοῦ, μή πώ τις ὀδιτάων ἀνθρώπων,
 πρὶν Ὀδυσῆ' ἐγρέσθαι, ἐπελθὼν δηλήσαιτο·

αὐτοὶ δ' αὐτ' οἰκόνδε πάλιν κίον. | 125

Τὰ μεταξὺ 125 — 85. Ὁ Ποσειδῶν ἀντιληφθεὶς αἴφνης
 ὅτι οἱ Φαίηκες καὶ σῶον καὶ ζάπλουτον ἐκόμισαν τὸν ἥρωα
 εἰς τὴν πατρίδα του, καταληφθεὶς ὑπὸ λύσεως ἀπελίθωσε τὴν ναῦν
 τῶν Φαιάκων ἐπαναπλέουσαν, καθ' ἣν στιγμήν εὐρίσκετο πρὸ τῆς
 πόλεως, οἱ δὲ Φαίηκες περὶτρομοὶ προσφέρουσιν εἰς τὸν θεὸν
 θυσίαν δώδεκα ἐκλεκτῶν ταύρων πρὸς ἐξιλέωσιν αὐτοῦ καὶ ἀπο-
 φασίζουσι νὰ μὴ ἀποστέλλωσι πλέον ξένους διὰ τῶν πλοίων των
 εἰς τὰς πατρίδας των.

ὥς οἱ μὲν ὁ' εὐχοντο Ποσειδάωνι ἄνακτι 185
 δήμου Φαιήκων ἠγήτορες ἠδὲ μέδοντες
 ἔστεῳτες περὶ βωμόν· ὁ δ' ἔγρευτο δίος Ὀδυσσεὺς

εὐδῶν ἐν γαίῃ πατρώῃ, οὐδέ μιν ἔγνω
 ἦδη δὴν ἀπεῶν· περὶ γὰρ θεὸς ἥερα χεῦεν
 Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διός, ὄφρα μιν αὐτὸν 190
 ἄγνωστον τεύξειεν ἕκαστά τε μυθήσαιτο,

μή μιν πρὶν ἄλοχος γνοίῃ ἄστοι τε φίλοι τε,
 πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτεῖσαι·
 τοῦνεκ' ἄρ' ἀλλοιδέα φαίνεσθετο πάντα ἄνακτι,
 ἄτραπιτοὶ τε διηγεκέες λιμένες τε πάνορμοι 195
 πέτραι τ' ἠλίβατοι καὶ δένδρεα τηλεθόωντα. |
 στῆ δ' ἄρ' ἀναΐξας καὶ ῥ' εἶσιδε πατρίδα γαῖαν·
 ὤμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα καὶ ὦ πεπλήγετο μηρῷ
 χερσὶ καταπρηνέσσ', ὀλοφυρόμενος δ' ἔπος ἤυδα·
 „ὦ μοι ἐγὼ, τέων αὐτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἰκάνω; 200
 ἦ ῥ' οἷ γ' ὕβρισταί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι
 ἦε φιλόξενοι καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδῆς;
 πῆ δὴ χρήματα πολλὰ φέρω τάδε; πῆ δὲ καὶ αὐτὸς
 πλάζομαι; αἴθ' ὄφελον μείναι παρὰ Φαιήκεσσιν
 αὐτοῦ· ἐγὼ δέ κεν ἄλλον ὑπερμενέων βασιλῶν 205
 ἐξικόμην, ὅς κέν με φίλει καὶ ἔπεμπε νέεσθαι.
 νῦν δ' οὐτ' ἄρ' πῃ θέσθαι ἐπίσταμαι, οὐδὲ μὲν αὐτοῦ
 καλλείψω, μή πὼς μοι ἔλωρ ἄλλοισι γένηται. |
 ὦ πόποι, οὐκ ἄρα πάντα νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι
 ἦσαν Φαιήκων ἠγῆτορες ἠδὲ μέδοντες, 210
 οἷ μ' εἰς ἄλλην γαῖαν ἀπήγαγον· ἦ τέ μ' ἔφαντο
 ἄξιειν εἰς Ἰθάκην εὐδείλον, οὐδὲ τέλεσσαν.
 Ζεὺς σφεας τείσαιτο ἰκετήσις, ὅς τε καὶ ἄλλους
 ἀνθρώπους ἐφορᾷ καὶ τίνυται, ὅς τις ἀμάρτη.
 ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω καὶ ἴδωμαι, 215
 μή τί μοι οἴχωνται κοίλης ἐπὶ νηὸς ἄγοντες.“ |
 ὣς εἰπὼν τρίποδας περικαλλέας ἠδὲ λέβητας
 ἠρίθμει καὶ χρυσὸν ὕφαντά τε εἴματα καλά·
 τῶν μὲν ἄρ' οὐ τι πόθει· ὁ δ' ὀδύρετο πατρίδα γαῖαν
 ἐρπύζων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης 220
 πόλλ' ὀλοφυρόμενος. | σχεδόνθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη
 ἀνδρὶ δέμας εἰκυῖα νέφ, ἐπιβώτορι μῆλων,
 παναπάλω, οἷοι τε ἀνάκτων παῖδες ἔασιν,
 δίπτυχον ἀμφ' ὤμοισιν ἔχουσ' ἔυεργέα λώπην·

ποσσὶ δ' ὕπο λιπαροῖσι πέδιλ' ἔχε, χερσὶ δ' ἄκοντα. | 225
τὴν δ' Ὀδυσσεὺς γήθησεν ἰδὼν καὶ ἐναντίος ἦλθεν
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

„ὦ φίλ', ἐπεὶ σὲ πρῶτα κιχάνω τῷδ' ἐνὶ χώρῳ.
χαῖρέ τε καὶ μὴ μοί τι κακῶ νόῳ ἀντιβολήσῃς,
ἀλλὰ σάω μὲν ταῦτα, σάω δ' ἐμέ· σοὶ γὰρ ἐγὼ γε 230
εὐχομαι ὥς τε θεῶ καὶ σευ φίλα γούναθ' ἰκάνω.
καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' ἐὺ εἰδῶ·
τίς γῆ, τίς δῆμος; τίνες ἀνέρες ἐγγεγάασιν;
ἦ πού τις νήσων εὐδείελος, ἦέ τις ἀκτὴ
κεῖθ' ἀλλὶ κεκλιμένη ἐριβόλακος ἠπειροιο;“ | 235

τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη·
„νήπιός εἰς, ὦ ξεῖν', ἢ τηλόθεν εἰλήλουθας,
εἰ δὴ τήνδε τε γαῖαν ἀνείρεαι· οὐδέ τι λίην
οὕτω νόνημός ἐστιν· ἴσασι δέ μιν μάλα πολλοί,
ἡμὲν ὅσοι ναίουσι πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε, 240
ἡδ' ὅσοι μετόπισθε ποτὶ ζόφον ἠερόεντα.
ἦ τοι μὲν τρηχεῖα καὶ οὐχ ἱππήλατός ἐστιν,
οὐδὲ λίην λυπρὴ, ἀτὰρ οὐδ' εὐρεῖα τέτυκται.
ἔν μὲν γὰρ οἱ σῖτος ἀθέσφατος, ἔν δέ τε οἶνος
γίγνεται· αἰεὶ δ' ὄμβρος ἔχει τεθαλυῖά τ' ἑέρση. 245
αἰγίβοτος δ' ἀγαθὴ καὶ βούβοτος· ἔστι μὲν ὕλη
παντοίη, ἔν δ' ἀρδομοὶ ἐπηετανοὶ παρέασιν.
τῷ τοι, ξεῖν', Ἰθάκης γε καὶ ἐς Τροίην ὄνομ' ἵκει,
τὴν περ τηλοῦ φασιν Ἀχαιῖδος ἔμμεναι αἴης.“ |

ὥς φάτο, γήθησεν δὲ παλύτλας Διὸς Ὀδυσσεὺς 250
χαίρων ἢ γαίῃ πατρίῳ, ὥς οἱ ἔειπεν
Παλλὰς Ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο.
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
οὐδ' ὃ γ' ἀληθέα εἶπε, πάλιν δ' ὃ γε λάξετο μῦθον,
αἰὲν ἐνὶ στήθεσσι νόον πολυκερδέα νομῶν· | 255
„πυνθανόμην Ἰθάκης γε καὶ ἐν Τροίῃ εὐρεῖη
τηλοῦ ὑπὲρ πόντου· νῦν δ' εἰλήλουθα καὶ αὐτὸς

χρήμασι σὺν τοῖσδεσσι· λιπὼν δ' ἔτι παισὶ τοσαῦτα
 φεύγω, ἐπεὶ φίλον υἷα κατέκτανον Ἴδομενῆος,
 Ὀρσίλοχον πόδας ὠκύν, ὅς ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ 260
 ἀνέρας ἀλφηστὰς νῖκα ταχέεσσι πόδεσσιν,
 οὐνεκά με στερέσαι τῆς ληίδος ἤθελε πάσης
 Τρωιάδος, τῆς εἴνεκ' ἐγὼ πάθον ἄλγεα θυμῷ
 ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλγεινά τε κύματα πείρων,
 οὐνεκ' ἄρ' οὐχ ᾗ πατρὶ χαριζόμενος θεράπευον 265
 δῆμῳ ἔνι Τρώων, ἀλλ' ἄλλων ἦρχον ἐταίρων.
 τὸν μὲν ἐγὼ κατιόντα βάλον χαλκίρῃ δουρὶ
 ἀγρόθεν, ἐγγὺς ὁδοῖο λοχησάμενος σὺν ἐταίρῳ·
 νῦξ δὲ μάλα δνοφερὴ κάτεχ' οὐρανόν, οὐδέ τις ἡμέας
 ἀνθρώπων ἐνόησε, λάθον δέ ἐ θυμὸν ἀπούρας. | 270
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τὸν γε κατέκτανον ὀξεί χαλκῷ,
 αὐτίκ' ἐγὼν ἐπὶ νῆα κίων Φοίνικας ἀγαυοὺς
 ἐλλισάμην καὶ σφιν μενοεικέα ληίδα δῶκα.
 τοὺς μ' ἐκέλευσα Πύλονδε καταοιῆσαι καὶ ἐφέσσαι,
 ἢ εἰς Ἥλιδα διαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί. | 275
 ἀλλ' ἢ τοί σφραζε κείθεν ἀπόσατο ἴς ἀνέμοιο
 πόλλ' ἀεκαζομένους, οὐδ' ἠθέλον ἐξαπατήσαι·
 κείθεν δὲ πλαγχθέντες ἰκάνομεν ἐνθάδε νυκτός.
 σπουδῇ δ' ἐς λιμένα προερέσσαμεν, οὐδέ τις ἡμῖν
 δόρπου μνηστὶς ἔην μάλα περ χατέουσιν ἐλέσθαι, 280
 ἀλλ' αὐτως ἀπεβάντες ἐκείμεθα νηὸς ἅπαντες. |
 ἔνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κεκημῶτα,
 οἱ δὲ χρήματ' ἐμὰ γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλόντες
 κάτθεσαν, ἔνθα περ αὐτὸς ἐπὶ ψαμάθοισιν ἐκείμην.
 οἱ δ' ἐς Σιδονίην εὐ ναιομένην ἀναβάντες 285
 ᾗχοντ' αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ.·· |
 ὣς φάτο, μείδησεν δὲ θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 χειρὶ τέ μιν κατέρεξε· δέμας δ' ἦικτο γυναικί
 καλῇ τε μεγάλῃ τε καὶ ἀγλαὰ ἔργα ἰδυίῃ·
 καὶ μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 290

„κερδαλέος κ' εἶη καὶ ἐπίκλοπος, ὅς σε παρέλθοι
 ἐν πάντεσσι δόλοισι καὶ εἰ θεὸς ἀντίασειεν·
 σχέτλιε, ποικιλομῆτα, δόλων ἄτ', οὐκ ἄρ' ἔμελλες,
 οὐδ' ἐν σῆ περ ἐὼν γαίῃ, λήξειν ἀπατάων
 μύθων τε κλοπίων, οἳ τοι πεδόθεν φίλοι εἰσίν. | 295
 ἀλλ' ἄγε μηκέτι ταῦτα λεγόμεθα, εἰδότες ἄμφω
 κέρδε', ἐπεὶ σὺ μὲν ἔσσι βροτῶν ὄχ' ἄριστος ἀπάντων
 βουλῇ καὶ μύθοισιν, ἐγὼ δ' ἐν πᾶσι θεοῖσιν
 μήτι τε κλέομαι καὶ κέρδεσιν. οὐδὲ σύ γ' ἔγνωσ
 Παλλάδ' Ἀθηναίην, κούρην Διός, ἣ τέ τοι αἰεὶ | 300
 ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίσταμαι ἠδὲ φυλάσσω,
 καὶ δέ σε Φαιήκεσσι φίλον πάντεσσιν ἔθηκα.
 νῦν αὖ δεῦρ' ἰκόμην, ἵνα τοι σὺν μῆτιν ὑφήνω
 χρήματά τε κρύψω, ὅσα τοι Φαιήκες ἀγαυοὶ
 ὤπασαν οἴκαδ' ἰόντι ἐμῇ βουλῇ τε νόφ τε, | 305
 εἶπω θ', ὅσσα τοι αἴσα δόμοις ἐνὶ ποιητοῖσιν
 κήδε' ἀνασχέσθαι· σὺ δὲ τετλάμεναι καὶ ἀνάγκη. |
 μηδέ τφ ἐκφάσθαι μήτε ἀνδρῶν μήτε γυναικῶν,
 πάντων, οὐνεκ' ἄρ' ἦλθες ἀλώμενος, ἀλλὰ σιωπῇ
 πάσχειν ἄλγεα πολλά, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.“ | 310
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 „ἀργαλέον σε, θεά, γυνῶναι βροτῶ ἀντίασαντι,
 καὶ μάλ' ἐπισταμένφ· σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ εἴσκεις. |
 τοῦτο δ' ἐγὼν ἐν οἴδ', ὅτι μοι πάρος ἠπή ἦσθα,
 ἦρος ἐνὶ Τροίῃ πολεμίζομεν υἷες Ἀχαιῶν | 315
 αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,
 βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιοὺς,
 οὐ σ' ἔτ' ἔπειτα ἴδον, κούρη Διός, οὐδὲ νόησα
 νηὸς ἐμῆς ἐπιβᾶσαν, ὅπως τί μοι ἄλγος ἀλάλκοις.
 ἀλλ' αἰεὶ φρεσὶν ἦσιν ἔχων δεδαῖγμένον ἦτορ | 320
 ἠλώμην, ἦός με θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·
 πρὶν γ' ὅτε Φαιήκων ἀνδρῶν ἐν πτόνι δῆμφ
 θάρσυνάς τ' ἐπέεσσι καὶ ἐς πόλιν ἤγαγες αὐτή. |

νῦν δέ σε πρὸς πατρὸς γουνάζομαι· οὐ γὰρ οἶω
 ἦκειν εἰς Ἰθάκην εὐδαιμον, ἀλλὰ τιν' ἄλλην 325
 γαῖαν ἀναστρέφομαι, σὲ δὲ κερτομέουσαν οἶω
 ταῦτ' ἀγορευόμεναι, ἴν' ἐμὰς φρένας ἠπεροπεύσῃς·
 εἰπέ μοι, εἰ ἐτεόν γε φίλην ἐς πατρίδ' ἰκάνω.“ |

τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 „αἰεὶ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα. 330

τῷ σε καὶ οὐ δύναμαι προλιπεῖν δύστηνον ἔοντα,
 οὔνεκ' ἐπητής ἐσσι καὶ ἀγγίνοος καὶ ἐχέφρων.

ἄσπασίως γάρ κ' ἄλλος ἀνὴρ ἀλαλημένος ἐλθὼν
 ἴετ' ἐνὶ μεγάροις ιδέειν παῖδάς τ' ἀλοχόν τε· 335

σοὶ δ' οὐ πω φίλον ἐστὶ δαήμεναι οὐδὲ πυθέσθαι,
 πρὶν γ' ἔτι σῆς ἀλόγου πειρήσῃαι, ἣ τέ τοι αὐτως

ἦσται ἐνὶ μεγάροισιν, διζυραὶ δέ σί αἰεὶ
 φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡμέραι δάκρυ χεοῦση. |

αὐτὰρ ἐγὼ τὸ μὲν οὐ ποτ' ἀπίστεον, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
 ἦδε', εἰ νοστήσεις ὀλέσας ἄπο πάντας ἑταίρους· 340

ἀλλὰ τοι οὐκ ἐθέλησα Ποσειδάωνι μάχεσθαι
 πατροκασιγνήτῳ, ὅς τοι κότον ἐνθετο θυμῷ

χωόμενος, ὅτι οἱ υἷὸν φίλον ἐξαλάωσας. |
 ἀλλ' ἄγε τοι δεῖξω Ἰθάκης ἕδος ὄφρα πεποιθήης.

Φόρκυκος μὲν ὄδ' ἐστὶ λιμὴν ἀλίαιο γέροντος, 345
 ἦδε δ' ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη·

ἀγχόθι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον ἠεροειδές,
 ἱρὸν νυμφάων, αἱ νηιάδες καλέονται·

τοῦτο δέ τοι σπέος ἐστὶ κατηρεφές, ἐνθα σὺ πολλὰς
 ἔρδεσκες νύμφῃσι τεληέσας ἐκατόμβας· 350

τοῦτο δὲ Νήριτόν ἐστιν, ὄρος καταειμένον ὕλη.“ |
 ὣς εἰποῦσα θεὰ σκέδασ' ἠέρα, εἶσατο δὲ χθῶν.

γῆθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
 χαίρων ἢ γαίῃ, κύσε δὲ ζεῖδωρον ἄρουραν.

αὐτίκα δὲ νύμφῃς ἠρήσατο χεῖρας ἀνασχών· 355
 „νύμφαι νηιάδες, κοῦραι Διός, οὐ ποτ' ἐγὼ γε

ὄψεσθ' ὕμμ' ἐφάμην· νῦν δ' εὐχολῆς ἀγανῆσιν
 χαιρετ'· ἀτὰρ καὶ δῶρα διδώσομεν, ὡς τὸ πάρος περ.
 αἶ κεν ἐἶ πρόσφρων με Διὸς θυγάτηρ ἀγγελίη
 αὐτόν τε ζῶειν καὶ μοι φίλον υἷὸν ἀέξει.“ | 360

τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 „θάρσει, μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μελόντων.
 ἀλλὰ χρήματα μὲν μυχῶ ἄντρου θεσπεσίῳ
 θείσομεν αὐτίκα νῦν, ἵνα περ τάδε τοι σόα μίμνη·
 αὐτοὶ δὲ φραζώμεθ', ὅπως ὄχ' ἄριστα γένηται.“ | 365

ὡς εἰπούσα θεὰ δῦνε σπέος ἠεροειδές,
 μαιομένη κευθμῶνας ἀνά σπέος· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἄσπον πάντ' ἐφόρει, χρυσὸν καὶ ἀτειρέα χαλκὸν
 εἶματά τ' εὐποίητα, τὰ οἱ Φαίηκες ἔδωκαν.
 καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηκε, λίθον δ' ἐπέθηκε θύρῃσιν | 370

Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο. |
 τὼ δὲ καθεζομένῳ ἱερῆς παρὰ πυθμὲν' ἐλαίης
 φραζέσθην μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὄλεθρον.
 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 „διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 φράζεο, ὅπως μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσεις,
 οἳ δὴ τοι τρίετες μέγαρον κάτα κοιρανέουσιν,
 μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον καὶ ἔδνα διδόντες·
 ἦ δὲ σὸν αἶει νόστον ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν
 πάντας μὲν ὅ' ἔλπει καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἐκάστω, | 380

ἀγγελίας προῖεῖσα, νόος δέ οἱ ἄλλα μενοινᾷ.“ |
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 „ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ Ἀγαμέμνωνος Ἀτρεΐδαο
 φθίσεισθαι κακὸν οἶτον ἐνὶ μεγάροισιν ἔμελλον,
 εἰ μὴ μοι σὺ ἕκαστα, θεά, κατὰ μοῖραν ἔειπες. | 385
 ἀλλ' ἄγε μῆτιν ὕφηνον, ὅπως ἀποτείσομαι αὐτούς,
 παρ δέ μοι αὐτὴ στήθι μένος πολυθαρσὲς ἐνεῖσα,
 οἷον ὅτε Τροίης λύομεν λιπαρὰ κρήδεμνα.
 αἶ κέ μοι ὡς μεμαυῖα παρασταίης, γλαυκῶπι,

καί κε τριηκοσίοισιν ἐγὼν ἄνδρεςσι μαχοίμην 390
 σὺν σοί, πότνα θεά, ὅτε πρόφρασσ' ἐπαρήγοις.“ |

τὸν δ' ἠμείβεται ἔπειτα θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 „καὶ λίην τοι ἐγὼ γε παρέσσομαι, οὐδέ με λήσεις,
 ὁππότε κεν δὴ ταῦτα πενώμεθα· καί τιν' οἴω
 αἵματί τ' ἐγκεφάλῳ τε παλαξέμεν ἄσπετον οὐδας 395
 ἀνδρῶν μνηστήρων, οἳ τοι βίοτον κατέδουσιν.

ἀλλ' ἄγε σ' ἄγνωστον τεύξω πάντεσσι βροτοῖσιν.
 κάρψω μὲν χροά καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσιν,
 ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὀλέσω τρίχας, ἀμφὶ δὲ λαῖφος
 ἔσσω, ὃ κε στυγέησιν ἰδὼν ἄνθρωπον ἔχοντα, 400
 κνυζώσω δέ τοι ὅσσε πάρος περικαλλέ' ἔόντε,
 ὡς ἂν ἀεικέλιος πᾶσι μνηστῆρσι φανείης
 σῆ τ' ἀλόχῳ καὶ παιδί, τὸν ἐν μεγάροισιν ἔλειπες. |

αὐτὸς δὲ πρότιστα συβότην εἰσαφικέσθαι,
 ὅς τοι ὑῶν ἐπίουρος, ὁμῶς δέ τοι ἦπια οἶδεν 405
 παῖδα τε σὸν φιλέει καὶ ἐχέφρονα Πηνελόπειαν.

δήεις τὸν γε σύεσσι παρήμελον· αἱ δὲ νέμονται
 παρ Κόρακος πέτρῃ ἐπὶ τε κρήνῃ Ἀρεθούσῃ
 ἔσθουσαι βάλανον μενοεικέα καὶ μέλαν ὕδωρ
 πίνουσαι, τὰ θ' ὕεσσι τρέφει τεθαλυῖαν ἀλοιφήν. | 410

ἔνθα μένειν καὶ πάντα παρήμενος ἐξερέεσθαι,
 ὄφρ' ἂν ἐγὼν ἔλθω Σπάρτην ἔξ καλλιγύναικα
 Τηλέμαχον καλέουσα, τεὸν φίλον υἱόν, Ὀδυσσεῦ,
 ὅς τοι ἐς εὐρύχορον Λακεδαίμονα παρ Μενέλαον
 ὄχγετο πευσόμενος μετὰ σὸν κλέος, ἣ που ἔτ' εἴης.“ | 415

τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 „τίπτε γὰρ οὐ οἱ ἔειπες, ἐνὶ φρεσὶ πάντα ἰδυῖα·
 ἦ ἵνα που καὶ κεῖνος ἀλώμενος ἄλγεα πάσῃ
 πόντον ἔπ' ἀτρύγετον, βίοτον δέ οἱ ἄλλοι ἔδωσιν“;

τὸν δ' ἠμείβεται ἔπειτα θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη· 420
 „μὴ δὴ τοι κεῖνός γε λίην ἐνθύμιος ἔστω.
 αὐτὴ μιν πόμπευον, ἵνα κλέος ἐσθλὸν ἄροιο

κεῖσ' ἔλθῶν· ἀτὰρ οὐ τιν' ἔχει πόνον, ἀλλὰ ἐκηλός
 ἦσται ἐν Ἀτρεΐδαιο δόμοις, παρὰ δ' ἄσπετα κεῖται.
 ἦ μὲν μιν λοχόωσι νέοι σὺν νηϊμελαίνῃ 425
 ἰέμενοι κτεῖναι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι·
 ἀλλὰ τά γ' οὐκ οἶω· πρὶν καὶ τίνα γαῖα καθέξει
 ἀνδρῶν μνηστῆρων, οἳ τοι βίοτον κατέδουσιν. |

ὣς ἄρα μιν φαιμένη ῥάβδῳ ἐπεμάσσασα Ἄθηνῃ·
 κάρψεν μὲν χροά καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν, 430
 ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὄλεσε τρίχας, ἀμφὶ δὲ δέρμα
 πάντεσσι μελέεσσι παλαιοῦ θῆκε γέροντος,

κνύζωσεν δέ οἱ ὄσσε πάρος περικαλλέ' ἔόντε·
 ἀμφὶ δέ μιν ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα,
 ῥωγαλέα ῥυπόωντα, κακῶ μεμορυγμένα καπνῶ· 435
 ἀμφὶ δέ μιν μέγα δέρμα ταχείης ἔσσ' ἐλάφοιο
 ψιλόν. δῶκε δέ οἱ σκῆπτρον καὶ ἀεικέα πήρην,
 πυκνὰ ῥωγαλέην, ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἄορτήρ. |

τῷ γ' ὣς βουλεύσαντε διέτμαγεν· ἦ μὲν ἔπειτα
 ἐς Λακεδαίμονα διὰν ἔβη μετὰ παῖδ' Ὀδυσσηος. | 440

Ὀδυσσεΐας Ε. Ἡ ῥησιφθία ἐπιγράφεται Ὀδυσσεΐας πρὸς
Εὐμαιον ὀμιλία. Ὁ Ὀδυσσεὺς φθάσας εἰς τὴν καλύβην τοῦ Εὐ-
 μαίου κινδυνεύει νὰ παραχθῇ ὑπὸ τῶν κυνῶν, ἀλλ' ὁ Εὐμαιος
 ἐπεμβαίνων ἀποδιώκει τοὺς κύνας καὶ χαιρετίζων φιλοφρόνως τὸν
 ξένον ὀδηγεῖ εἰς τὴν καλύβην, ὅπου παρασκευάζει γεῦμα, ἀποδίδων
 τὴν πενιχρότητα αὐτοῦ εἰς τὴν ἀπουσίαν τοῦ κυρίου καὶ τὴν ἀτά-
 σθαλον διαγωγὴν τῶν μνηστῆρων. Μετὰ τὸ γεῦμα ὁ χοιροβοσκὸς
 θρηγῶν τὴν ἀπώλειαν τοῦ Ὀδυσσεΐως καὶ τὴν τραγηδίαν τοῦ οἴ-
 κου καὶ δὴ τὸν κίνδυνον τοῦ Τηλεμάχου, ἀπειλουμένου δι' ἔξον-
 τώσεως, τελείως ἀπιστεῖ εἰς ἔνορκον διαβεβαίωσιν τοῦ ἐπαίτου ὅτι
 ὁ Ὀδυσσεὺς θὰ ἐπανέλθῃ καὶ ἐρωτᾷ αὐτὸν περὶ τῆς προελεύσεώς
 του. Ὁ ξένος ἀφηγεῖται πλαστὴν ἱστορίαν περὶ τῶν περιπετειῶν
 του καὶ τέλος δτι παραμένων ἐν Θεσπρωτίᾳ ἤκουσε παρὰ τοῦ βα-
 σιλέως αὐτοῦ τῆς χώρας ὅτι ὁ Ὀδυσσεὺς, φιλοξενούμενος ὑπ' ἐκεί-
 νου, εἶχε μεταβῆ εἰς Δωδώνην, ἵνα ἐρωτήσῃ τὸ μαντεῖον ἂν πρέ-
 πει νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα κρύφα ἢ ἀναφανδόν, καὶ ὅτι ἦτο

ἔτοιμον τὸ πλοῖον, τὸ ὁποῖον θὰ ἐπανέφερεν αὐτὸν εἰς τὴν Ἰθάκην μετ' ἀπείρων θησαυρῶν. Ἄλλ' ὁ Εὐμαῖος παραμένει ἀμετάπειστος, ἀποκρούων καὶ στοίχημα, τὸ ὁποῖον προτείνει ὁ ξένος.

Τὴν ἐσπέραν ἐπανερχονται οἱ ὑφιστάμενοι τοῦ Εὐμαίου χοιροβοσκοὶ καὶ ὡς δεῖπνον σφάζεται ὁ ἄριστος χοῖρος πρὸς τιμὴν καὶ ξενίαν τοῦ ἐπαίτου, Ἄφ' οὗ ἐγόρτασαν τρώγοντες καὶ λίνοντες, ἠγέρθησαν πρὸς κατάκλισιν. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ ξένος ἐπάγωνεν εἰς τὰ ῥάκη του ἕνεκα τοῦ ἰσχυροῦ ἀνεμοβρόχου, κατορθώνει δι' εὐφυοῦς πλαστῆς διηγήσεως νὰ κινήσῃ τὸν Εὐμαῖον νὰ τῷ δώσῃ θερμὴν χλαῖναν. Καὶ ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς ἐκοιμήθη εἰς θερμὰ στρώματα, ὁ δὲ Εὐμαῖος ἀπῆλθε νὰ κοιμηθῇ πλησίον τῶν χοίρων.

Ὀδυσσεΐας Ο. Ἡ ῥηφωδία ἐπιγράφεται *Τηλεμάχου πρὸς Εὐμαῖον ἀφιξίς*. Ἡ Ἀθηναῖ ἐν τῷ μεταξὺ συμβουλεῖει τὸν κατακεκλιμένον ἔτι ἐν τοῖς ἀνακτόροις τοῦ Μενελάου Τηλέμαχον νὰ πομπεύσῃ τάχιστα διὰ τὴν πατρίδα, διότι τάχα ἡ μήτηρ παρακινεῖται ὑπὸ συγγενῶν τῆς νὰ νυμφευθῇ τὸν μνηστήρα Εὐρύμαχον, καὶ προλέγουσα τὴν ἐνέδραν τῶν μνηστήρων συνιστᾷ νὰ πλῆθῃ νυχθημερὸν μακρὰν τῶν νήσων κατευθυνόμενος πρὸς τὴν οἰκίαν τοῦ Εὐμαίου. Ὁ Τηλέμαχος λαβὼν παρὰ τοῦ Μενελάου τὴν ἄδειαν τῆς ἀναχωρήσεως καὶ ὥραϊα ξενία ἀπέρχεται μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ Νέστορος Πεισιστράτου, ἀφ' οὗ προηγουμένως εἶδεν οἰωνόν, τὸν ὁποῖον ἡ Ἑλένη ἠρμήνευσεν ὡς αἴσιον. Ὅτε ἔφθασαν εἰς Πύλον, ὁ Τηλέμαχος ἀποχωρισθεὶς τοῦ Νεστορίδου, ἐπιβαίνει μετὰ τῶν ἑταίρων τοῦ πλοίου, ἀφ' οὗ παρέλαβεν εἰς αὐτὸ καὶ τὸν μάντιν Θεοκλύμενον, φεύγοντα διὰ φόνον ἐκ τοῦ Ἄργους, καὶ ταχυπλοῶν παρέρχεται τὰς ἀκτὰς τῆς Ἥλιδος. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Ὀδυσσεὺς κατὰ τὸ γεῦμα τῆς ὑστεραίας θέλων νὰ δοκιμάσῃ τὰ διαθέσεις τοῦ Εὐμαίου παρακαλεῖ αὐτόν, ἵνα μὴ γίνεται ὀχληρὸς εἰς τὴν καλύβην, νὰ τῷ δώσῃ ὄδηγόν, νὰ μεταβῇ εἰς τὴν πόλιν πρὸς ἐπαιτείαν καὶ προσφέρει τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τοὺς μνηστήρας ἀντὶ τῆς τροφῆς. Ἄλλ' ὁ ἀγαθὸς Εὐμαῖος ἐξορκίζει αὐτὸν νὰ ἀποφύγῃ τοιοῦτον ἐπικίνδυνον διάβημα καὶ νὰ παραμείνῃ πλησίον του, ἐπὶ τῇ παρακλήσει δὲ τοῦ ἐπαίτου ἀφηγεῖται τὸν τραγικὸν βίον τοῦ Λαέρτου καὶ τὸν θάνατον τῆς γοαίας βασιλίσσης Ἀντικλείας, πρὸς τοῦτους δὲ καὶ τὰς ἰδίας του περιπετείας, πῶς ὡς παῖς ἠπάγη παρὰ Φοινίκων ἐμπόρων ἀπὸ τῶν βασιλικῶν του γονέων καὶ ἐπωλήθη ὡς δοῦλος ἐν Ἰθάκῃ εἰς τὸν Λαέρτην. Τὴν πρωίαν τῆς ἐπομένης ὁ Τηλέμαχος καταπλεύσας εἰς τὰ νότια τῆς νήσου ἀποβιβάζε-

ται καὶ τοὺς μὲν ναύτας μετὰ τοῦ Θεοκλύμενου διέταξε νὰ ἀπο-
πλεύσουν πρὸς τὴν πόλιν, αὐτὸς δὲ κατηυθύνθη πρὸς τὴν καλύβην
τοῦ Εὐμαιοῦ. Ἀλλὰ πρὶν ἀποχωρισθῆ ἀπὸ τοῦ πληρώματος ἐπε-
φάνη νέος οἰωνός, τὸν ὁποῖον ὁ μάντις ἠρμήνευσεν ὡς αἴσιον.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Π

Τηλέμαχου ἀναγνωρισμὸς Ὀδυσσεώς.

τὼ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὕφορβος
ἐντύνοντ' ἄριστον ἅμ' ἠοῖ, κηαμένω πῦρ,
ἔκπεψάν τε νομῆας ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσι·
Τηλέμαχον δὲ περίσσαινον κύνες ὕλακόμορροι,
οὐδ' ὕλαον, προσιόντα. νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς 5
σαίνοντάς τε κύνας, περὶ τε κτύπος ἦλθε ποδοῖν.
αἶψα δ' ἄρ' Εὐμαιοῖν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
„Εὐμαι', ἦ μάλα τίς τοι ἐλεύσεται ἐνθάδ' ἐταῖρος
ἢ καὶ γνώριμος ἄλλος, ἐπεὶ κύνες οὐχ ὕλάουσι,
ἀλλὰ περισαίνουσι. ποδῶν δ' ὕπο δοῦπον ἀκούω“. | 10

οὐ πω πᾶν εἶρητο ἔπος, ὅτε οἱ φίλος υἱὸς
ἔσθι ἐνὶ προθύροισι· ταφῶν δ' ἀνόρουσε συβώτης,
ἐκ δ' ἄρα οἱ χειρῶν πέσον ἄγγεα, τοῖς ἐπονείτο
κιρναὶς αἴθοπα οἶνον. ὃ δ' ἀντίος ἦλθεν ἄνακτος,
κύσσε δέ μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω φάεα καλὰ 15
χειράς τ' ἀμφοτέρας· θαλερὸν δὲ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
ὡς δὲ πατὴρ ὄν παῖδα φίλα φρονέων ἀγαπάξει
ἐλθόντ' ἐξ ἀπίης γαίης δεκάτω ἐνιαυτῶ,
μοῦνον τηλύγετον, τῷ ἔπ' ἄλγεα πολλὰ μογήσῃ,
ὡς τότε Τηλέμαχον θεοειδέα δῖος ὕφορβος 20
πάντα κύσεν περιφύς, ὡς ἐκ θανάτοιο φυγόντα. |
καὶ ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

„ἦλθες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος. οὐ σ' ἔτ' ἐγώ γε
ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ὄψαιο νηὶ Πύλονδε.

ἀλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε, φίλον τέκος, ὄφρα σε θυμῷ 25
 τέρψομαι εἰσορόων νέον ἄλλοθεν ἔνδον ἔοντα.
 οὐ μὲν γάρ τι θάμ' ἀγρὸν ἐπέρχεται οὐδὲ νομῆας,
 ἀλλ' ἐπιδημεύεις· ὧς γάρ νύ τοι εὐάδε θυμῷ,
 ἀνδρῶν μνηστήρων ἔσορᾶν αἰδηλον ὄμιλον.“ |
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα· 30
 „ἔσσεται οὕτως, ἄττα· σέθεν δ' ἔνεκ ἐνθάδ' ἰκάνω,
 ὄφρα σέ τ' ὄφθαλμοῖσιν ἴδω καὶ μῦθον ἀκούσω,
 εἴ μοι ἔτ' ἐν μεγάροις μήτηρ μένει, ἧέ τις ἦδη
 ἀνδρῶν ἄλλος ἔγημεν, Ὀδυσσεύης δέ που εὐνή 35
 χήτει ἐνευναίων κάκ' ἀράχνια κείται ἔχουσα.“ |
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
 „καὶ λίην κείνη γε μένει τειληότι θυμῷ
 σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν, διζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
 φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡμέματα δάκρυ χεύουσα.“ |
 ὧς ἄρα φωνήσας οἱ ἐδέξατο γάλακρον ἔγχος· 40
 αὐτὰρ ὁ γ' εἴσω ἔεν καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν.
 τῷ δ' ἔδρης ἐπιόντι πατὴρ ὑπόειξεν Ὀδυσσεύς·
 Τηλέμαχος δ' ἐτέρωθεν ἐρήτυε φώνησέν τε·
 „ἦσο ξεῖν'· ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δίομεν ἔδρην 45
 σταθμῷ ἐν ἡμετέρῳ· πάρα δ' ἀνήρ, ὅς καταθήσει.“ |
 ὧς φάθ', ὁ δ' αὖτις ἰὼν κατ' ἄρ' ἔξετο. τῷ δὲ συβώτης
 χεῦεν ὑπο χλωρᾶς ῥῶπας καὶ κῶας ὑπερθεν·
 ἐνθα καθέζειτ' ἔπειτα Ὀδυσσεύης φίλος υἱός.
 τοῖσιν δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκε συβώτης 50
 ὀπταλέων, ἃ ῥα τῇ προτιέρῃ ὑπέλειπον ἔδοντες,
 σῆτον δ' ἔσσυμένως παρενήνεεν ἐν κανέοισιν,
 ἐν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρνη μελιηδέα οἶνον,
 αὐτὸς δ' ἀντίον ἔζεν Ὀδυσσεύης θεῖοιο·
 οἱ δ' ἐπ' ὀνήαθ' ἑτοῖμα προκειμένα χεῖρας ἴαλλον. | 55
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἔξ ἔρον ἔντο,
 δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε δῖον ὑφορβόν·
 „ἄττα, πόθεν τοι ξεῖνος ὄδ' ἴκειο ; πῶς δέ ἐ ναῦται

ἤγαγον εἰς Ἰθάκην ; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο ;
οὐ μὲν γάρ τί ἐπεξὼν οἴομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι.“

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Ἐύμαιε συβώτα· 60
„τοιγὰρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω.
ἐκ μὲν Κρητίων γένος εὐχεται εὐρεΐάων,
φησὶ δὲ πολλὰ βροτιῶν ἐπὶ ἄστεα δινηθῆναι
πλαζόμενος· ὧς γάρ οἱ ἐπέκλωσεν τὰ γε δαίμων
νῦν δ' αὖ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν παρὰ νηὸς ἀποδρᾶς 65
ἦλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμόν, ἐγὼ δέ τοι ἐγγυάλιξω·
ἔρξον, ὅπως ἐθέλεις· ἰκέτης δέ τοι εὐχεται εἶναι.“

τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῤα·
„Εὐχαι', ἦ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες.
πῶς γὰρ δὴ τὸν ξεῖνον ἐγὼν ὑποδέξομαι οἴκῳ ; 70
αὐτὸς μὲν νέος εἰμὶ καὶ οὐ πῶ χερσὶ πέποιθα
ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ·
μητρὶ δ' ἐμῇ δίχα θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
ἢ αὐτοῦ παρ' ἐμοί τε μένη καὶ δῶμα κομίζει
εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιος δήμοιό τε φῆμιν, 75
ἢ ἤδη ἅμ' ἔπηται Ἀχαιῶν ὅς τις ἄριστος
μνᾶται ἐνὶ μεγάροισιν ἀνὴρ καὶ πλεῖστα πόρῃσιν·
ἀλλ' ἦ τοι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ τεὸν ἴκετο δῶμα,
ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἴματα καλά,
δώσω δὲ ξίφος ἄμφηκες καὶ ποσσὶ πέδιλα, 80
πέμψω δ', ὅππῃ μιν κραδίη θυμὸς τε κελεύει.
εἰ δ' ἐθέλεις, σὺ κόμισσον ἐνὶ σταθμοῖσιν ἐρύξας·
εἴματα δ' ἐνθάδ' ἐγὼ πέμψω καὶ σῖτον ἅπαντα
ἔδμεναι, ὡς ἂν μὴ σε κατατρύχῃ καὶ ἑταίρους·
κεῖσε δ' ἂν οὐ μιν ἐγὼ γε μετὰ μνηστῆρας ἐῷμι 85
ἔρχεσθαι· λίην γὰρ ἀτάσθαλον ὕβριν ἔχουσιν—
μή μιν κερτομέωσιν· ἐμοὶ δ' ἄχος ἔσσεται αἰνόν·
πρῆξαι δ' ἀργαλέον τι μετὰ πλεόνεσσιν ἐόντα
ἄνδρα καὶ ἴφθιμον, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροί εἰσιν.“
τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς· 90

„ὦ φίλ' ἐπεὶ θῆν μοι καὶ ἀμείψασθαι θέμις ἐστίν,
 ἢ μάλα μευ καταδάπτει' ἀκούοντος φίλον ἦτορ,
 οἷά φατε μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανάσθαι
 ἐν μεγάροις, ἀέκητι σέθεν τοιούτου ἐόντος.
 εἶπέ μοι, ἦε ἐκὼν ὑποδάμνασαι, ἢ σέ γε λαοὶ 95
 ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον ἐπισπόμενοι θεοῦ ὀμφῆ,
 ἢ τι κασιγνήτοις ἐπιμέμφεαι, οἷσί περ ἀνῆρ
 μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται. |
 αἶ γὰρ ἐγὼν οὕτω νέος εἶην τῷδ' ἐπὶ θυμῷ,
 ἢ πάις ἐξ Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἦε καὶ αὐτὸς 100
 ἔλθοι ἀλητεῶν' ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα·
 αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φῶς,
 εἰ μὴ ἐγὼ κείνοισι κακὸν πάντεσσι γενοίμην
 ἔλθῶν ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
 εἰ δ' αὖ με πληθυῖ δαμασαίατο μοῦνον ἐόντα, 105
 βουλοίμην κ' ἐν ἐμοῖσι κατακτάμενος μεγάροισιν
 τεθνάμεν ἢ τάδε γ' αἰὲν ἀεικέα ἔργ' ὀράσθαι,
 ξείνους τε στρυφελομένους δμῶάς τε γυναῖκας
 ῥυστάζοντας ἀεικελίως κατὰ δῶματα καλά,
 καὶ οἶνον διαφυσσόμενον, καὶ σῖτον ἔδοντας 110
 μὰψ αὐτως, ἀτέλεστον, ἀνηνύσιφ ἐπὶ ἔργῳ.“ |
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα·
 „τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 οὔτε τί μοι πᾶς δῆμος ἀπεχθόμενος χαλεπαίνει,
 οὔτε κασιγνήτοις ἐπιμέμφομαι, οἷσί περ ἀνῆρ 115
 μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται.
 ὧδε γὰρ ἡμετέρην γενεὴν μούνωσε Κρονίων·
 μοῦνον Λαέρτην Ἀρκείσιος υἱὸν ἔτικτεν,
 μοῦνον δ' αὐτ' Ὀδυσῆα πατὴρ τέκεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 μοῦνον ἔμ' ἐν μεγάροισι τεκὼν λίπεν, οὐδ' ἀπόνητο. | 120
 τῷ νῦν δυσμενέες μάλα μυρῖοι εἶσ' ἐνὶ οἴκῳ·
 ὄσσοι γὰρ νήσοισιν ἔπι κρατεύουσιν ἄριστοι,
 Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,

ἦ δ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν,
 τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον. 125
 ἦ δ' οὔτ' ἀρνεῖται στυγερόν γάμον οὔτε τελευτὴν
 ποιῆσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες
 οἶκον ἐμόν· τάχα δὴ με διαρραΐσουσι καὶ αὐτόν. |
 ἀλλ' ἦ τοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται·
 ἅττα, σὺ δ' ἔρχεο θᾶσσον, ἐχέφρονι Πηνελοπεΐῃ 130
 εἶψ', ὅτι οἱ σῶς εἰμι καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθα.
 αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μενέω· σὺ δὲ δεῦρο νέεσθαι
 οἷη ἀπαγγεῖλας, τῶν δ' ἄλλων μὴ τις Ἀχαιῶν
 πευθέσθω· πολλοὶ γάρ ἐμοὶ κακὰ μηχανόωνται. |
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Ἐύμαιε συβῶτα· 135
 „γιγνώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 εἰ καὶ Λαέρτη αὐτὴν ὁδὸν ἄγγελος ἔλθω
 δυσμόρφῳ, ὃς τῆος μὲν Ὀδυσσεύος μέγ' ἀχεύων
 ἔργα τ' ἐποπτεύεσκε μετὰ δμῶων τ' ἐνὶ οἴκῳ 140
 πῖνε καὶ ἦσθ', ὅτε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι ἀνώγει·
 αὐτὰρ νῦν, ἔξ οὔ σὺ γε ὄχθεο νηὶ Πύλονδε,
 οὔ πω μὴν φασιν φαγέμεν καὶ πιέμεν αὐτῶς,
 οὐδ' ἐπὶ ἔργα ἰδεῖν, ἀλλὰ στοναχῇ τε γόφῳ τε
 ἦσται ὀδυρόμενος, φθινύθει δ' ἀμφ' ὄστεόφι χρώς.“ | 145
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
 „ἄλγιον, ἀλλ' ἔμπης μιν ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ·
 εἰ γάρ πως εἶη ἀπτάγρετα πάντα βροτοῖσιν,
 πρῶτόν κεν τοῦ πατρὸς ἐλοίμεθα νόστιμον ἦμαρ· 150
 ἀλλὰ σὺ γ' ἀγγεῖλας ὀπίσω κίε, μηδὲ κατ' ἀγροῦς
 πλάζεσθαι μετ' ἐκείνον· ἀτὰρ πρὸς μητέρα εἰπεῖν
 ἀμφίπολον ταμίην ὀτρυνέμεν ὅτι τάχιστα
 κρύβδην· κείνη γάρ κεν ἀπαγγεῖλειε γέροντι.“ |
 ἦ ῥα καὶ ὄρσε συφορβόν· ὃ δ' εἴλετο χερσὶ πέδιλα,
 δησάμενος δ' ὑπὸ ποσσι πόλινδ' ἱέν. οὐδ' ἄρ' Ἀθήνην 155
 λῆθεν ἀπὸ σταθμοῖο κιῶν Ἐύμαιος ὑφορβός,

ἀλλ' ἦ γε σχεδὸν ἤλθε· δέμας δ' ἦικτο γυναικί
 καλῆ τε μεγάλη τε καὶ ἀγλαὰ ἔργα ἰδυίη.
 στῆ δὲ κατ' ἀντίθυρον κλισίης Ὀδυσῆι φανείσα·
 οὐδ' ἄρα Τηλέμαχος ἶδεν ἀντίον οὐδὲ νόησεν· 160
 οὐ γάρ πως πάντεσσι θεοὶ φαίνονται ἑναργεῖς·
 ἀλλ' Ὀδυσσεύς τε κύνες τε ἶδον, καὶ ῥ' οὐχ ὑλάοντο,
 κνυζηθμῶ δ' ἐτέρωσε διὰ σταθμοῖο φόβηθεν. |
 ἦ δ' ἄρ' ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς,
 ἐκ δ' ἤλθεν μεγάροιο παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς, 165
 στῆ δὲ πάροισθ' αὐτῆς. τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη·
 „διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 ἦδη νῦν σῶ παιδί ἔπος φάο μηδ' ἐπίκευθε,
 ὡς ἂν μνηστῆρσιν θάνατον καὶ κῆρ' ἀραρόντε
 ἔρχησθον προτὶ ἄστυ περικλυτόν. οὐδ' ἐγὼ αὐτῆ 170
 δηρὸν ἀπὸ σφῶιν ἔσομαι, μεμαυῖα μάχεσθαι.“ |
 ἦ καὶ χρυσεῖη ῥάβδῳ ἐπεμάσσατ' Ἀθήνη.
 γὰρος μὲν οἱ πρῶτον εὐπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα
 θῆκ' ἀμφὶ στήθεσσι, δέμας δ' ὦρελλε καὶ ἦβην.
 ἄψ δὲ μελαγχροῖης γένετο, γναθμοὶ δὲ τάνυσθεν, 175
 κυάναει δ' ἐγένοντο γενειάδες ἀμφὶ γένειον. |
 ἦ μὲν ἄρ' ὡς ἔρξασα πάλιν κίεν, αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 ἦεν ἐς κλισίην. θάμβησε δὲ μιν φίλος υἱός,
 ταρβήσας δ' ἐτέρωσε βάλ' ὄμματα, μὴ θεὸς εἴη.
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 180
 „ἀλλοῖός μοι, ξεῖνε, φάνης νέον ἠὲ πάροισθεν,
 ἄλλα δὲ εἵματ' ἔχεις, καὶ τοι χρῶς οὐκέθ' ὁμοῖος.
 ἦ μάλα τις θεὸς ἔσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὸν ἔχουσιν·
 ἀλλ' ἔληθ', ἵνα τοι κεχαρισμένα δώομεν ἱερά·
 ἠδὲ χρύσεια δῶρα, τετυγμένα· φεῖδω δ' ἡμέων.“ | 185
 τὸν δ' ἡμείβεται ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 „οὐ τίς τοι θεὸς εἰμι· τί μ' ἀθανάτοισιν εἰσέχεις ;
 ἀλλὰ πατὴρ τέός εἰμι, τοῦ εἵνεκα σὺ στεναχίζων
 πάσχεις ἄλγεα πολλά, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.“

ὥς ἄρα φωνήσας υἷὸν κύσει, κὰδ δὲ παρειῶν
 δάκρυον ἦκε χαμᾶζε· πάρος δ' ἔχε νολεμέες αἰεῖ. | 190
 Τηλέμαχος δ', οὐ γάρ πω ἐπείθετο ὄν πατέρ' εἶναι,
 ἔξαυτίς μιν ἔπεσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 „οὐ σύ γ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, πατήρ ἐμός, ἀλλά με δαίμων
 θέλγει, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω. 195
 οὐ γάρ πως ἂν θνητὸς ἀνὴρ τάδε μηχανόφτο
 ᾧ αὐτοῦ γε νόω, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν
 ῥηιδίως ἐθέλων θείη νέον ἢ γέροντα.
 ἦ γάρ τοι νέον ἦσθα γέρον καὶ ἀεικέα ἔσσο·
 νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικας, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.“ | 200
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 „Τηλέμαχ', οὐ σε ἔοικε φίλον πατέρ' ἔνδον ἐόντα
 οὔτε τι θαυμάζειν περιώσιον οὔτ' ἀγάασθαι·
 οὐ μὲν γάρ τοι ἔτι ἄλλος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,
 ἀλλ' ὄδ' ἐγὼ τοιόσδε, παθὼν κακά, πολλὰ δ' ἀληθείς, 205
 ἦλυθον εἰκοστῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαίαν.
 αὐτάρ τοι τόδε ἔργον Ἀθηναίης ἀγγελίης,
 ἦ τέ με τοῖον ἔθηκεν, ὅπως ἐθέλει, δύναται γάρ,
 ἄλλοτε μὲν πτωχῷ ἐναλίγκιον, ἄλλοτε δ' αὖτε
 ἀνδρὶ νέω καὶ καλὰ περὶ χοροῦ εἵματ' ἔχοντι. 210
 ῥηίδιον δὲ θεοῖσι, τοῖ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 ἦμὲν κυδῆναι θνητὸν βροτὸν ἠδὲ κακῶσαι.“ |
 ὥς ἄρα φωνήσας κατ' ἄρ' ἔξετο, Τηλέμαχος δὲ
 ἀμφιχυθεὶς πατέρ' ἐσθλὸν ὀδύρετο δάκρυα λείβων.
 ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ὑφ' ἕμερος ὄρωτο γόοιο, 215
 κλαῖον δὲ λιγέως, ἀδινώτερον ἢ τ' οἶωνοί,
 φῆναι ἦ αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες, οἷσί τε τέκνα
 ἀγρόται ἐξείλοντο πάρος πετεινὰ γενέσθαι·
 ὥς ἄρα τοί γ' ἐλεεινὸν ὑπ' ὄφρῦσι δάκρυον εἶβον. |
 καὶ νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυσ φάος ἠελίοιο, 220
 εἰ μὴ Τηλέμαχος προσεφώνεεν ὄν πατέρ' αἴψα·
 „ποίη γὰρ νῦν δεῦρο, πάτερ φίλε, νῆί σε ναῦται

ἤγαγον εἰς Ἴθάκην, τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο ;
οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὀλομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι.“ |
τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς· 225
„τοιγὰρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθεῖην καταλέξω.
Φαίηκές μ' ἄγαγον ναυσκλυτοί, οἳ τε καὶ ἄλλους
ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅ τις σφέας εἰσαφίκηται·
καὶ μ' εὐδοντ' ἐν νηὶ θεῆ ἐπὶ πόντον ἄγοντες
κάτθεσαν εἰς Ἴθάκην, ἔπορον δέ μοι ἀγλαὰ δῶρα, 230
χαλκὸν τε χρυσὸν τε ἄλλῃς ἐσθῆτά θ' ὑφαντήν. |
καὶ τὰ μὲν ἐν σπήεσσι θεῶν ἰότητι κέονται·
νῦν αὖ δεῦρ' ἰκόμεν ὑποθημοσύνησιν Ἀθήνης,
ὄφρα κε δυσμενέεσσι φόνου πέρι βουλευσώμεν.
ἀλλ' ἄγε μοι μνηστῆρας ἀριθμήσας κατάλεξον, 235
ὄφρα εἰδέω, ὅσσοι τε καὶ οἳ τινες ἄνδρες εἰσὶν·
καὶ κεν ἔμὸν κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμηριξάσ
φράσσομαι, ἢ κεν νῶϊ δυνησόμεθ' ἀντιφέρεσθαι
μούνω ἄνευθ' ἄλλων, ἧ καὶ διζησόμεθ' ἄλλους.“ |
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα· 240
„ὦ πάτερ, ἧ τοι σεῖο μέγα κλέος αἰὲν ἄκουον,
χεῖράς τ' αἰχμητὴν ἔμεναι καὶ ἐπίφρονα βουλὴν·
ἀλλὰ λίην μέγα εἶπες· ἄγη μ' ἔχει· οὐδέ κεν εἴη
ἄνδρε δύω πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισι μάχεσθαι.
μνηστήρων δ' οὐτ' ἄρ' δεκάς ἀτρεκέες οὔτε δύο οἴαι, 245
ἀλλὰ πολὺ πλέονες· τάχα δ' εἶσαι ἐνθάδ' ἀριθμόν. |
ἕκ μὲν Δουλιχίῳ δύο καὶ πενήτηκοντα
κοῦροι κεκρυμένοι, ἕξ δὲ δρηστήρες ἔπονται·
ἕκ δὲ Σάμης πίσυρές τε καὶ εἴκοσι φῶτες ἕασιν,
ἕκ δὲ Ζακύνθου ἕασιν ἑξήκοσι κοῦροι Ἀχαιῶν, 250
ἕκ δ' αὐτῆς Ἴθάκης δυοκαίδεκα πάντες ἄριστοι,
καὶ σφιν ἅμ' ἐστὶ Μέδων κήρυξ καὶ θεῖος ἀοιδὸς
καὶ δοιῶ θεράποντε δαίμονε δαιτροσυνάων.
τῶν εἴ κεν πάντων ἀντήσομεν ἔνδον ἐόντων,
μὴ πολὺπικρα καὶ αἰνὰ βίας ἀποτεῖσαι ἐλθῶν. 255

ἀλλὰ σὺ γ', εἰ δύνασαί τιν' ἀμύντορα μερμηρίζαι,
φράζευ, ὃ κέν τις νῶιν ἀμύνοι πρόφρονι θυμῷ.“ |

τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
„τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο καί μευ ἄκουσον,
καὶ φράσαι, ἢ κεν νῶιν Ἀθήνη σὺν Διὶ πατρὶ 260
ἀρκέσει, ἢέ τιν' ἄλλον ἀμύντορα μερμηρίζω.“ |

τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
„ἐσθλῷ τοι τούτῳ γ' ἐπαμύντορε, τοὺς ἀγορευεῖς,
ὔψι περ ἐν νεφέεσσι καθημένῳ, ὧ τε καὶ ἄλλοις
ἀνδράσι τε κρατέουσι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.“ | 265

τὸν δ' οὕτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
„οὐ μὲν τοι κείνῳ γε πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἔσεσθον
φυλόπιδος κρατερῆς, ὅποτε μνηστῆρσι καὶ ἡμῖν
ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι μένος κρίνηται Ἄρηος. |
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἔργου ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφιν 270
οἴκαδε καὶ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὀμίλει·
αὐτὰρ ἐμὲ προτὶ ἄστυ σὺβώτης ὕστερον ἄξει
πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι. |

εἰ δέ μ' ἀτιμήσουσι δόμον κάτα, σὸν δὲ φίλον κῆρ
τειλάτω ἐν στήθεσσι κακῶς πάσχοντος ἐμεῖο, 275
ἦν περ καὶ διὰ δῶμα ποδῶν ἔλκωσι θύραζε
ἢ βέλεσιν βάλλωσι· σὺ δ' εἰσορόων ἀνέχεσθαι.
ἀλλ' ἦ τοι παύεσθαι ἀνωγέμεν ἀφροσυνάων,
μειλιχίοις ἐπέεσσι παραυδῶν· οἳ δέ τοι οὐ τι

πέισονται· δὴ γάρ σφι παρίσταται αἴσιμον ἦμαρ. | 280
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν.
ὁπότε κεν πολύβουλος ἐνὶ φρεσὶ θήσῃ Ἀθήνη,
νεύσω μὲν τοι ἐγὼ κεφαλῇ, σὺ δ' ἔπειτα νοήσας,
δοσσα τοι ἐν μεγάροισιν ἀρήια τεύχεα κείται,

ἔς μυχὸν ὑψηλοῦ θαλάμου καταθεῖναι ἀείρας 285
πάντα μάλ', αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσιν
παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες·
, ἐκ καπνοῦ κατέθηκ', ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐόκειν,

οἷά ποτε Τροίηνδε κίων κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
 ἀλλὰ κατήκισται, ὅσσον πυρὸς ἵκετ' ἀντιμή. 290
 πρὸς δ' ἔτι καὶ τότε μείζον ἐνὶ φρεσὶ θῆκε Κρονίων·
 μή πως οἰνωθέντες ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν
 ἀλλήλους τρώσῃτε κατασχύνητέ τε δαῖτα
 καὶ μνηστύν· αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος·
 νῶιν δ' οἷοισιν δύο φάσγανα καὶ δύο δοῦρε 295
 καλλιπέειν καὶ δοιὰ βοάγρια χερσὶν ἐλέσθαι,
 ὡς ἂν ἐπιθύσαντες ἐλοίμεθα· τοὺς δέ κ' ἔπειτα
 Παλλὰς Ἀθηναίη θέλξει καὶ μητίετα Ζεὺς. |
 ἄλλο δέ τοι ἔρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν.
 εἰ ἑτεόν γ' ἐμός ἐσσι καὶ αἵματος ἡμετέροιο, 300
 μή τις ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀκουσάτω ἔνδον ἑόντος·
 μήτ' οὖν Λαέρτης ἴστω τό γε μήτε συβώτης
 μήτε τις οἰκίων μήτ' αὐτὴ Πηνελόπεια,
 ἀλλ' οἶοι σύ τ' ἐγὼ τε γυναικῶν γνώομεν ἰθύν.
 καὶ κέ τεο δμῶων ἀνδρῶν ἔτι πειρηθεῖμεν, 305
 ἡμὲν ὅπου τις νῶι τίει καὶ δεΐδιε θυμῷ,
 ἦδ' ὅτις οὐκ ἀλέγει, σὲ δ' ἀτιμᾶ τοῖον ἑόντα.“ |
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός·
 „ὦ πάτερ, ἦ τοι ἐμὸν θυμὸν καὶ ἔπειτά γ', οἶω,
 γνώσσαι· οὐ μὲν γάρ τι χαλιφροσύναι γέ μ' ἔχουσιν· 310
 ἀλλ' οὐ τοι τότε κέρδος ἐγὼν ἔσσεσθαι οἶω
 ἡμῖν ἀμφοτέροισι, σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα.
 δηθὰ γὰρ αὐτως εἶση ἐκάστου πειρητιζῶν,
 ἔργα μετερχόμενος· τοὶ δ' ἐν μεγάροισιν ἔκηλοι
 χρήματα δαρδάλπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἐπι φειδώ· 315
 ἀλλ' ἦ τοί σε γυναῖκας ἐγὼ δεδαέσθαι ἄνωγα,
 αἷ τέ σ' ἀτιμάζουσι καὶ αἷ νηλείτιδές εἰσιν.
 ἀνδρῶν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ γε κατὰ σταθμοὺς ἐθέλομι
 ἡμέας πειράζειν, ἀλλ' ὅστιρα ταῦτα πένεσθαι,
 εἰ ἑτεόν γέ τι οἶσθα Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.“ | 320
 ὧς οἷ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. | 321

Τὰ μεταξὺν 322—37. Ἐν τῷ μεταξὺ τὸ πλοῖον τοῦ Τηλέμαχος κατέπλευσεν εἰς τὸν λιμένα τῆς πόλεως, ἀνεσύρθη εἰς τὴν ξηράν, ἀπεκομίσθησαν τὰ ἐξαοτήματα τοῦ πλοίου καὶ τὰ ξένια, ἔσταλη δὲ κήρυξ νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν βασίλισσαν ὅτι ὁ Τηλέμαχος εὐρίσκειται ἐν τῇ ἔξοχῃ. Ὁ κήρυξ συναντᾷ καθ' ὁδὸν ἐρχόμενον καὶ τὸν Εὐμαιον πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν καὶ ἀνακοινοῖ τὴν εἴδησιν εἰς τὴν Πηνελόπην ἐνώπιον τῶν ὑπηρετριῶν.

Πηνελοπεΐη δ' εἶπε συβώτης ἄγχι παραστάς 338
 πάνθ', ὅσα οἱ φίλος υἱὸς ἀνώγει μυθήσασθαι.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πᾶσαν ἐφημοσύνην ἀλείπειν, 340
 βῆ ῥ' ἕμεναι μεθ' ὕας, λίπε δ' ἔρκεά τε μέγαρόν τε. 341

Τὰ μεταξὺν 342 — 451. Οἱ μνηστήρες μαθόντες τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἐνέδρας βαρυνυμοῦσι καὶ ὁ Ἄντινους προτείνει νὰ προβῶσιν εἰς δολοφονίαν τοῦ Τηλέμαχος, ἀλλ' ἀποδέχονται τὴν πρότασιν τοῦ Ἀμφινόμου νὰ συμβουλευθῶσι πρῶτον τοὺς θεοὺς ἐὰν ἐπιδοκιμάζουσι τὸ τοιοῦτον. Ἡ Πηνελόπη μαθούσα τὸ νέον δολοφονικὸν σχέδιον τῶν μνηστήρων κατέρχεται εἰς τὸ μέγαρον καὶ ἐκεῖ ἐπιπλήττει δριμύτατα τὸν Ἄντινον ὡς κακόβουλον καὶ ἀχάριστον, διότι, ἐν ᾧ ὁ Ὀδυσσεὺς εἶχε σῶσει ποτὲ τὸν πατέρα του ἀπειλούμενον ὑπὸ τῆς λαϊκῆς ὀργῆς, αὐτὸς κατατρώγει τὸν οἶκον τοῦ εὐεργέτου, ζητεῖ νὰ νυμφευθῇ τὴν γυναῖκά του καὶ νὰ φονεύσῃ τὸν υἱὸν του. Πρὸς αὐτὴν ἀποκρίνεται ὁ ὕπουλος Εὐρύμαχος, ὅστις ἀνομολογῶν καὶ αὐτὸς τὰς πρὸς ἑαυτὸν καλωσύνας τοῦ Ὀδυσσεὺς ζητεῖ νὰ καθησυχάσῃ τὴν βασίλισσαν, βεβαιῶν ὅτι ὁ Τηλέμαχος αὐτοῦ ζῶντος οὐδὲν ἔχει νὰ φοβῆται. Ἡ Πηνελόπη ἀνελθούσα εἰς τὸ ὑπερῶν κλαίει τὸν Ὀδυσσεά, ἕως ἀπεκοιμήθη ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς.

ἔσπεριος δ' Ὀδυσῆι καὶ υἱεὶ διος ὕφορβος 452
 ἦλυθεν· οἱ δ' ἄρα δόρυπον ἐπισταδὸν ὠπλίζοντο,
 σὺν ἱερεύσαντες ἐνιαύσιον. αὐτὰρ Ἀθήνη
 ἄγχι παρισταμένη Λαερτιάδην Ὀδυσῆα 455
 ῥάβδῳ πεπληγυῖα πάλιν ποίησε γέροντα,
 λυγρὰ δὲ εἴματα ἔσσε περὶ χροῦ, μὴ ἔσσυβώτης

γνοίη ἑσάντα ἰδὼν καὶ ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ
 ἔλθοι ἀπαγγέλλον, μηδὲ φρεσὶν εἰρύσσαιτο. |

τὸν καὶ Τηλέμαχος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν 460
 „ἦλθες, δῖ' Εὐμαίε. τί δὴ κλέος ἔστ' ἀνά ἄστυ;
 ἦ ῥ' ἤδη μνηστῆρες ἀγήνορες ἔνδον ἔασιν
 ἐκ λόχου, ἦ ἔτι μ' αὖθ' εἰρύαται οἴκαδ' ἰόντα;“

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα
 „οὐκ ἔμελέν μοι ταῦτα μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι 465
 ἄστυ καταβλώσκοντα· τάχιστα με θυμὸς ἀνώγειν
 ἀγγελίην εἰπόντια πάλιν δεῦρ' ἀπονέεσθαι“. | 467

Τὰ μεταξὺ 468—77. Ὁ Εὐμαῖος ἀναγγέλλει καὶ ὅτι
 ἀπὸ τοῦ Ἑρμαίου λόφου ἀντελήφθη καταπλέον εἰς τὸν λιμένα τὸ
 πλοῖον τῶν μνηστῆρων κατάμεστον ἐνόπλων· ὁ Τηλέμαχος ὄψας
 βλέμμα εἰς τὸν πατέρα ἐμειδίασε χωρὶς νὰ τὸν ἀντιλήφῃ ὁ Εὐμαῖος.

οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου τετύχοντό τε δαῖτα, 478
 δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς εἴσης.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἕξ ἔρον ἔντο, 480
 κοίτου τε μνήσαντο καὶ ὕπνου δῶρον ἔλοντο. |

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ρ

Τηλεμάχου ἐπάνοδος εἰς Ἰθάκην.

ἦμος δ' ἠριγένεια φώνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 δὴ τότε ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα
 Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεῆος θεῖοιο,
 εἶλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὃ οἱ παλάμηφιν ἀρήρειν,
 ἄστυδε ἰέμενος, καὶ ἐὼν προσέειπε συβῶτην· | 5
 „ἄττ', ἦ τοι μὲν ἐγὼν εἴμ' ἐς πόλιν, ὄφρα με μήτηρ
 ὄψεται· οὐ γάρ μιν πρόσθεν παύσεσθαι οἶω

κλαυθμοῦ τε στυγεροῖο γόοιό τε δακρύνοντος,
 πρὶν γ' αὐτόν με ἴδῃται· ἀτὰρ σοί γ' ὦδ' ἐπιτέλλω.
 τὸν ξεῖνον δύστηνον ἄγ' ἐς πόλιν, ὄφρ' ἂν ἐκείθι 10
 δαῖτα πτωχεύῃ· δώσῃ δέ οἱ ὅς κ' ἐθέλῃσιν,
 πύρρον καὶ κοτύλην· ἐμὲ δ' οὐ πῶς ἔστιν ἅπαντας
 ἀνθρώπους ἀνέχεσθαι ἔχοντά περ ἄλγεα θυμῶ.
 ὁ ξεῖνος δ' εἶ περ μάλα μηνίει, ἄλγιον αὐτῶ
 ἔσσειται· ἦ γὰρ ἐμοὶ φίλ' ἀληθέα μυθήσασθαι.“ | 15
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 „ὦ φίλος, οὐδέ τοι αὐτὸς ἐρύκεσθαι μενεαῖνω.
 πτωχῶ βέλτερόν ἐστι κατὰ πόλιν ἢ ἐκ ἀγροῦς
 δαῖτα πτωχεύειν· δώσει δέ μοι ὅς κ' ἐθέλῃσιν.
 οὐ γὰρ ἐπὶ σταθμοῖσι μένειν ἔτι τηλίκος εἰμί, 20
 ὥς τ' ἐπιτειλαμένῳ σημάντορι πάντα πιθέσθαι.
 ἀλλ' ἔρχεο, ἐμὲ δ' ἄξει ἀνὴρ ὄδε, τὸν σὺ κελεύεις,
 αὐτίκ' ἐπεὶ κε πυρὸς θερέω ἄλῃ τε γένηται·
 αἰνῶς γὰρ τάδε εἶματ' ἔχω κακά· μὴ με δαμάσῃ
 στίβῃ ὑψηλῇ· ἕκαθεν δέ τε ἄστρ' εἶναι.“ | 25
 ὣς φάτο, Τηλέμαχος δὲ διὰ σταθμοῖο βεβήκειν
 κραιπνὰ ποσὶ προβιβάς, κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκανε δόμους εὐ ναιετάοντας,
 ἔγχος μὲν στήσε πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας,
 αὐτὸς δ' εἴσω Ἴεν καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν. | 30
 τὸν δὲ πολὺν πρώτη εἶδε τροφὸς Εὐρύκλεια
 κώεα καστορνῦσα θρόνοις ἐνὶ δαιδαλέοισιν,
 δακρῦσασα δ' ἔπειτ' ἰθύς κίον· ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄλλαι
 δμῶαὶ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἠγερέθοντο
 καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλὴν τε καὶ ὦμους. | 35
 ἦ δ' Ἴεν ἐκ θαλάμοιο περιφρῶν Πηνελόπεια,
 Ἄρτεμιδι ἰκέλη ἢ χρυσῆν Ἀφροδίτην,
 ἀμφὶ δὲ παιδί φιλῶ βάλε πήγεε δακρῦσασα,
 κύσσε δέ μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω φάεα καλά,
 καὶ ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 40

„ἦλθες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος. οὐ σ' ἔτ' ἐγὼ γε
 ὄψασθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ὄψεο νηὶ Πύλονδε
 λάθρη, ἐμεῦ ἀέκητι, φίλου μετὰ πατρός ἀκουήν.

ἀλλ' ἄγε μοι κατὰλεξον, ὅπως ἦντησας ὀπωπῆς.“ | 45

τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πελνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
 „μῆτερ ἐμή, μή μοι γόνον ὄρνυθι μηδέ μοι ἦτορ
 ἐν στήθεσσι φερίνε φυγόντι περ αἰπὺν ὄλεθρον·
 ἀλλ' ὕδρηναμένη, καθαρὰ χροῖ εἵμαθ' ἐλοῦσα,
 [εἰς ὑπερῶν ἀναβάσσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,]
 εὐχεο πᾶσι θεοῖσι τελέεσσας ἑκατόμβας 50
 ῥέξειν, αἶ κέ ποθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέεσση.“ | 51

Τὰ μεταξὺ 52—166. Μετὰ τοῦτο ὁ Τηλέμαχος ἀπέρχεται, ἵνα παραλάβῃ τὸν ξένον του, τὸν μάντιν Θεοκλύμενον, μεθ' οὗ ἐπανέρχεται εἰς τὰ ἀνάκτορα, λούονται ἀμφότεροι καὶ κατόπιν γευματίζουσι. Ἐπὶ τῇ παρακλήσει τῆς μητρὸς ὁ Τηλέμαχος ἐκθέτει εἰς αὐτὴν ὅσας πληροφορίας περὶ τοῦ πατρὸς εἶχε λάβει παρὰ τοῦ Μεγέλαου, ἐν ᾧ ὁ μάντις Θεοκλύμενος βεβαιώνει αὐτὴν ὅτι ἤδη ὁ Ὀδυσσεὺς εὐρίσκειται ἐν Ἰθάκῃ κατὰ βυσσοδομῶν κατὰ τῶν μνηστήρων.

μνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσεύος μεγάροιο 167
 δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέησιν ἰέντες

ἐν τυκτῶ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος, ὕβριον ἔχοντες. | 170
 ἀλλ' ὅτε δὴ δειπνηστος ἔην καὶ ἐπήλυθε μῆλα

πάντοθεν ἐξ ἀγρῶν, οἳ δ' ἦγαγον, οἳ τὸ πάρος περ,
 καὶ τότε δὴ σφιν ἔειπε Μέδων· ὅς γάρ ῥα μάλιστα
 ἦνδανε κηρύκων καὶ σφιν παρεγίγνετο δαιτί·
 „κοῦροι, ἐπεὶ δὴ πάντες ἐτέρφθητε φρέν' ἀέθλοισι,
 ἔρχεσθε πρὸς δώμαθ', ἵν' ἐντυνώμεθα δαῖτα· 175
 οὐ μὲν γάρ τι χερίον ἐν ὥρῃ δεῖπνον ἐλέσθαι.“ |

ὥς ἔφαθ', οἳ δ' ἀνστάντες ἔβαν πείθοντό τε μύθῳ.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκοντο δόμους ἐν ναιετάοντας,
 χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε

- οἳ δ' ἰέρευον οἷς μεγάλους καὶ πίονας αἶγας. 180
 ἴρευον δὲ σύας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαίην,
 δαῖτ' ἐντυνόμενοι. | τοὶ δ' ἐξ ἀγροῖο πόλινδε
 ὠτρύνοντ' Ὀδυσσεύς τ' ἰέναι καὶ δῖος ὑφορβός.
 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν·
 „ξεῖν', ἐπεὶ ἄρ' ἔπειτα πόλινδ' ἰέναι μενεαίνεις 185
 σήμερον, ὡς ἐπέτελλεν ἄναξ ἐμός, — ἦ σ' ἂν ἐγὼ γε
 αὐτοῦ βουλοίμην σταθμῶν ῥυτῆρα λιπέσθαι·
 ἀλλὰ τὸν αἰδέομαι καὶ δεΐδια, μὴ μοι ὀπίσω
 νεικεῖν· χαλεπαὶ δέ τ' ἀνάκτων εἰσὶν ὁμοκλαί.
 ἀλλ' ἄγε νῦν ἴομεν· δὴ γὰρ μέμβλωκε μάλιστα 190
 ἡμαρ, ἀτὰρ τάχα τοι ποτὶ ἔσπερα ῥίγιον ἔσται.“ |
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 „γινώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις.
 ἀλλ' ἴομεν, σὺ δ' ἔπειτα διαμπερὲς ἠγεμόνευε.
 δὲς δέ μοι, εἴ ποθί τοι ῥόπαλον τετριμμένον ἔστιν, 195
 σκηρίπτεσθ', ἐπεὶ ἦ φάτ' ἀρισφαλέ' ἔμμεναι οὐδόν.“ |
 ἦ ῥα καὶ ἀμφ' ὄμοισιν ἀεικέα βάλλετο πήρην,
 πυκνὰ ῥωγαλέην, ἔν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ·
 Εὐμαιος δ' ἄρα οἱ σκηπτρον θυμαρὲς ἔδωκεν.
 τὼ βήτην, σταθμὸν δὲ κύνες καὶ βώτορες ἄνδρες 200
 ῥύατ' ὀπισθε μένοντες. ὃ δ' ἐς πόλιν ἦγεν ἄνακτα
 πτωχῶ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι,
 σκηπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῖ εἵματα ἔστο. |
 ἀλλ' ὅτε δὴ στείχοντες ὁδὸν κάτα παιπαλόεσσαν
 ἄστεος ἐγγυὲς ἔσαν καὶ ἐπὶ κρήνην ἀφίκοντο 205
 τυκτὴν καλλίροον, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται· —
 τὴν ποίησ' Ἴθακος καὶ Νήριτος ἠδὲ Πολύκτωρ·
 ἀμφὶ δ' ἄρ' αἰγείρων ὕδατοτρεφῶν ἦν ἄλσος
 πάντισε κυκλοτερές, κατὰ δὲ ψυχρὸν ῥέεν ὕδωρ
 ὑπόθεν ἐκ πέτρης· βωμός δ' ἐφ' ὑπερθε τέτυκτο 210
 νυμφάων, ὅθι πάντες ἐπιρρέξουσιν ὀδίται· —
 ἔνθα σφέας ἐκίχαν' υἱὸς Δολίιοιο Μελανθεύς

αἶγας ἄγων, αἶ πᾶσι μετέλρεπον αἰπολίοισιν,
 δεῖπνον μνηστήρεσσι· δύω δ' ἄμ' ἔποντο νομῆες. |
 τοὺς δὲ ἰδὼν νείκεσσεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν, 215
 ἔκπαγλον καὶ ἀεικές, ὄρινε δὲ κῆρ Ὀδυσῆος·
 „νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ κακὸς κακὸν ἠγγλάζει,
 ὡς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον.
 πῆ δὴ τόνδε μολοβρὸν ἄγεις, ἀμέγαρτε συβῶτα,
 πτωχὸν ἀνηρόν, δαιτῶν ἀπολυμαντήρα; 220
 ὃς πολλῆσι φλιῆσι παραστάς γλίφεται ὄμους
 αἰτίζων ἀκόλους, οὐκ ἄορας οὐδὲ λέβητας.
 τόν γ' εἴ μοι δοίης σταθμῶν ῥυτῆρα γενέσθαι,
 σηκοκόρον τ' ἔμεναι θαλλόν τ' ἐρίφοισι φορῆναι,
 καὶ κεν ὄρον πίνων μεγάλην ἐπιγουνίδα θεῖτο. 225
 ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κάκ' ἔμμαθεν, οὐκ ἐθελήσει
 ἔργον ἐποίχεσθαι, ἀλλὰ πτώσσων κατὰ δῆμον
 βούλεται αἰτίζων βόσκειν ἦν γαστέρ' ἀναλτον. |
 ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
 αἶ κ' ἔλθῃ πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θεῖοιο, 230
 πολλά οἱ ἀμφὶ κάρη σφέλα ἀνδρῶν ἐκ παλαμῶν
 πλευραὶ ἀποτρίψουσι δόμον κάτα βαλλομένοιο.“ |
 ὧς φάτο καὶ παριὼν λάξ ἐνθορεν ἀφραδίῃσιν
 ἰσχύφ' οὐδέ μιν ἐκτὸς ἀταρπιτοῦ ἐστυφέλιξεν,
 ἀλλ' ἔμεν' ἀσφαλῆως. ὃ δὲ μερμήριξεν Ὀδυσσεύς, 235
 ἦε μεταίξας ῥοπάλω ἔκ θυμὸν ἔλοιτο,
 ἦ πρὸς γῆν ἐλάσειε κάρη ἀμφουδὶς αἰείρας.
 ἀλλ' ἐπετόλμησε, φρεσὶ δ' ἔσχετο. | τὸν δὲ συβώτης
 νείκεσ' ἐσάντα ἰδὼν, μέγα δ' εὐξάτο χεῖρας ἀνασχών·
 „νύμφαι κρηναῖαι, κοῦραι Διός, εἴ ποτ' Ὀδυσσεύς 240
 ὕμμ' ἐπὶ μηρί' ἔκθε καλύψας πῖονι δημῶ,
 ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων, τόδε μοι κρηήνατ' ἐέλωρ·
 ὡς ἔλθοι μὲν κείνος ἀνήρ, ἀγάγοι δέ ἐ δαίμων·
 τῷ κέ τοι ἀγλαΐαζ γε διασκεδάσειεν ἀπάσας,
 τὰς νῦν ὑβρίζων φορέεις, ἀλαλημένους αἰεὶ 245

ἄστν κατ', αὐτὰρ μῆλα κακοὶ φθείρουσι νομῆες.“ |

τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν·

„ὦ πόποι, οἷον ἔειπε κύων ὀλοφώια εἰδώς,

τόν ποτ' ἐγὼν ἐπὶ νηὸς ἐυσσέλιμοιο μελαίνης

ἄξω τῆλ' Ἰθάκης, ἵνα μοι βίοτον πολὺν ἄλφοι. 250

αἶ γὰρ Τηλέμαχον βάλοι ἀργυρότοξος Ἀπόλλων

σήμερον ἐν μεγάροις, ἣ ὑπὸ μνηστῆρσι δαμείη,

ὡς Ὀδυσσῆϊ γε τηλοῦ ἀπώλετο νόστιμον ἡμαρ.“ |

ὣς εἰπὼν τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ ἦκα κίοντας,

αὐτὰρ ὁ βῆ, μάλα δ' ὄκα δόμους ἵκανεν ἄνακτος. 255

αὐτίκα δ' εἶσω ἵεν, μετὰ δὲ μνηστῆρσι καθίζεν

ἀντίον Εὐρυμάχου· τὸν γὰρ φιλέεσκε μάλιστα.

τῷ παρὰ μὲν κρειῶν μοῖραν θέσαν, οἳ πονέοντο,

σίτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρουσα

ἔδμεναι. | ἀγγίμονον δ' Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὕφορβὸς 260

στήτην ἐρχομένω, περὶ δέ σφεας ἦλυθ' ἰωῆ

φόρμιγγος γλαφυρῆς· ἀνά γὰρ σφισι βάλλετ' αἰδεῖν

Φήμιος. αὐτὰρ ὁ χειρὸς ἐλὼν προσέειπε συβώτην·

„Εὔμαι', ἣ μάλα δὴ τάδε δώματα κάλ' Ὀδυσῆος.

ῥῆα δ' ἀρίγνωτ' ἐστὶ καὶ ἐν πολλοῖσιν ιδέσθαι· 265

ἔξ ἐτέρων ἕτερ' ἐστίν, ἐπήσκηται δέ οἱ αὐλῆ

τοίχῳ καὶ θριγκοῖσι, θύραι δ' ἐυεργέες εἰσὶν

δικλίδες· οὐκ ἄν τις μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο.

γιγνώσκω δ' ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῷ δαῖτα τίθενται

ἄνδρες, ἐπεὶ κνίση μὲν ἐνήνοθεν, ἐν δέ τε φόρμιγγι 270

ἠπύει, ἦν ἄρα δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἑταίρην.“ |

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ', Ἐύμαιε συβῶτα·

„ῥῆ' ἔγνωσ', ἐπεὶ οὐδὲ τά τ' ἄλλα πέρ' ἐσσ' ἀνοήμων.

ἀλλ' ἄγε δὴ φραζώμεθ', ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.

ἦε σὺ πρῶτος ἔσελθε δόμους ἐν ναιετάοντας, 275

δύσειο δὲ μνηστῆρας, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ·

εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον, ἐγὼ δ' εἶμι προλάροισιν·

μηδὲ σὺ δηθύνειν, μή τις σ' ἔκτοσθε νοήσας

Α. Ν. Γουδῆ.—Ὀμήρου Ὀδυσσεΐας N-II-P-Σ. Ἐκδοσις Α'. 3

- ἢ βάλλῃ ἢ ἐλάσῃ. τὰ δέ σε φράζεσθαι ἄνωγα.“ |
 τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς 280
 „γιγνώσκω, φρονέω· τὰ γε δὴ νοέοντι κελεύεις.
 ἀλλ' ἔρχου προπάρουθεν, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ·
 οὐ γάρ τι πληγέων ἀδαήμων οὐδὲ βολάων·
 τολμήεις μοι θυμός, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπονθα
 κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω. 285
 γαστέρα δ' οὐ πῶς ἔστιν ἀποκρῦψαι μεμαῖταν,
 οὐλομένην, ἣ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισι δίδωσιν,
 τῆς ἔνεκεν καὶ νῆες εὐζυγοὶ ὀπλίζονται,
 πόντον ἔπ' ἀτρύγετον κακὰ δυσμενέεσσι φέρουσαι.“ |
 ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον 290
 ἄν δὲ κύων κεφαλὴν τε καὶ οὐατα κείμενος ἔσχεν,
 Ἄργος, Ὀδυσσεύος ταλασίφρονος, ὃν ῥά πρῶτ' αὐτὸς
 θρέψε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο, πάρος δ' εἰς Ἴλιον ἱρῆν
 ᾤχετο· τὸν δὲ πάροιθεν ἀγίνεσκον νέοι ἄνδρες
 αἰγας ἔπ' ἀγροτέρας ἠδὲ πρόκας ἠδὲ λαγωούς. 295
 δὴ τότε κεῖτ' ἀπόθεστος ἀποιχομένοιο ἄνακτος
 ἐν πολλῇ κόπρῳ, ἣ οἱ προπάρουθε θυράων
 ἡμιόνων τε βοῶν τε ἄλις κέχυτ', ὄφρ' ἂν ἄγοιεν
 δμῶες Ὀδυσσεύος τέμενος μέγα κοπρήσοντες·
 ἔνθα κύων κεῖτ' Ἄργος ἐνίπλειος κυνορραιστέων. 300
 δὴ τότε γ', ὡς ἐνόησεν Ὀδυσσεύα ἐγγυὺς ἐόντα,
 οὐρῇ μὲν ῥ' ὁ γ' ἔσηνε καὶ οὐατα κάββαλεν ἄμφω,
 ἄσπον δ' οὐκέτ' ἔπειτα θυνήσατο οἷο ἄνακτος
 ἐλθέμεν. | αὐτὰρ ὁ νόσφιν ἰδὼν ἀπομόρξατο δάκρυ
 ῥῆα λαθὼν Ἐύμαιον, ἄφαρ δ' ἐρεείνεται μύθῳ 305
 „Εὐμαι', ἣ μάλα θαῦμα κύων ὅδε κεῖτ' ἐνὶ κόπρῳ.
 καλὸς μὲν δέμας ἐστίν, ἀτὰρ τόδε γ' οὐ σάφα οἶδα,
 ἣ δὴ καὶ ταχύς ἔσκε θέειν ἐπὶ εἶδει τῷδε,
 ἣ αὐτως οἰοί τε τραπεζῆς κύνες ἀνδρῶν
 γίγνοντ', ἀγλαΐης δ' ἔνεκεν κομέουσιν ἄνακτες.“ | 310
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Ἐύμαιε συβῶτα·

„καὶ λῆν ἄνδρός γε κύων ὄδε τῆλε θανόντος.
εἰ τοιόσδ' εἶη ἡμὲν δέμας ἠδὲ καὶ ἔργα,
οἷόν μιν Τροίηνδε κίων κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
αἰψά κε θήσαιο ἰδὼν ταχυτῆτα καὶ ἀλκὴν·
οὐ μὲν γάρ τι φύγεσκε βαθείης βένθεσιν ὕλης
κνώδαλον, ὅτι δίοιτο· καὶ ἔχνεσι γὰρ πέρι ἦδη. |
νῦν δ' ἔχειαι κακότηι, ἄναξ δέ οἱ ἄλλοθι πάτρης
ὄλετο, τὸν δὲ γυναῖκες ἀκηδέες οὐ κομέουσιν.
δμῶες δ' ἐὺτ' ἂν μηκέτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες,
οὐκέτ' ἔπειτ' ἐθέλουσιν ἐναίσιμα ἐργάζεσθαι·
ἦμισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται εὐρύοπα Ζεὺς
ἄνερος, εὺτ' ἂν μιν κατὰ δούλιον ἦμαρ ἔλῃσιν.“ |

ὣς εἰπὼν εἰσῆλθε δόμους ἐὺ ναιετάοντας,
βῆ δ' ἰθὺς μεγάροιο μετὰ μνηστῆρας ἀγαυούς.
Ἄργον δ' αὖ κατὰ μοῖρα λάβεν μέλανος θανάτοιο
αὐτίκ' ἰδόντ' Ὀδυσῆα εἰκοστῶ ἑνιαυτῶ. |

τὸν δὲ πολὺ πρῶτος ἶδε Τηλέμαχος θεοειδῆς
ἐρχόμενον κατὰ δῶμα συβώτην, ὧκα δ' ἔπειτα
νεῦσ' ἐπὶ οἷ καλέσας. ὃ δὲ παπτήνας ἔλε δίφρον
κείμενον, ἔνθα τε δαιτρὸς ἐφίξεσκε κρέα πολλὰ
δαιόμενος μνηστῆρσι δόμον κατὰ δαινυμένοισιν·
τὸν κατέθηκε φέρων πρὸς Τηλεμάχοιο τράπεζαν
ἀντίον, ἔνθα δ' ἄρ' αὐτὸς ἐφέξετο. τῶ δ' ἄρα κήρυξ
μοῖραν ἐλὼν ἐτίθει κανέου τ' ἐκ σῖτον ἀείρας. |

ἀγγίμολον δὲ μετ' αὐτὸν ἐδύσετο δῶματ' Ὀδυσσεύς
πτωχῶ λευγαλέῳ ἐναλίγκιος ἠδὲ γέροντι,
σκηπτόμενος· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῖ εἵματα ἔστο.
ἔξε δ' ἐπὶ μελίνου οὐδοῦ ἔντοσθε θυράων,
κλινάμενος σταθμῶ κυπαρισσίῳ, ὃν ποτε τέκτων
ξέσσην ἐπισταμένως καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν. |
Τηλέμαχος δ' ἐπὶ οἷ καλέσας προσέειπε συβώτην,
ἄρτον τ' οὔλον ἐλὼν περικαλλέος ἐκ κανέοιο
καὶ κρέας, ὧς οἱ χεῖρες ἐχάνδανον ἀμφιβαλόντι·

„δὸς τῷ ξείνῳ ταῦτα φέρων αὐτόν τε κέλευε 345
αἰτίξειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας·
αἰδῶς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεκορημένῳ ἀνδρὶ παρεῖναι.“ |

ὡς φάτο, βῆ δὲ συφορβός, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν,
ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν·
„Τηλέμαχος τοι, ξεῖνε, διδοῖ τάδε, καὶ σε κελεύει 350
αἰτίξειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας·
αἰδῶ δ' οὐκ ἀγαθὴν φησ' ἔμμεναι ἀνδρὶ προύκτη.“ |

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
„Ζεῦ ἄνα, Τηλέμαχόν μοι ἐν ἀνδράσιν ὄλβιον εἶναι,
καὶ οἱ πάντα γένοιτο, ὅσα φρεσὶν ἦσι μενοινᾶ.“ 355

ἦ ῥα καὶ ἀμφοτέρῃσιν ἐδέξατο καὶ κατέθηκεν
αὔθι ποδῶν προπάροιθεν, ἀεικελῆς ἐπὶ πῆρης·
ἦσθι δ', ἦος ἀοιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄειδεν. |
εὖθ' ὁ δεδειπνήκειν, ὁ δ' ἐπαύετο θεῖος ἀοιδός.
μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρ'· αὐτὰρ Ἀθήνη 360
ἄγχι παρισταμένη Λαερτιάδην Ὀδυσῆα
ᾧ τρυν', ὡς ἂν πύρνα κατὰ μνηστῆρας ἀγείροι,
γνοίη θ', οἳ τινές εἰσιν ἐναΐσιμοι οἳ τ' ἀθέμιστοι·
ἀλλ' οὐδ' ὥς τιν' ἔμελλ' ἀπαλεξήσειν κακότητος.

βῆ δ' ἴμεν αἰτήσων ἐνδέξια φῶτα ἕκαστον 365
πάντοσε χειρ' ὀρέγων, ὡς εἰ πτωχὸς πάλαι εἶη.
οἳ δ' ἐλεαίροντες δίδοσαν, καὶ ἐθάμβεον αὐτόν,
ἀλλήλους τ' εἶροντο, τίς εἶη καὶ πόθεν ἔλθοι. |
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν·

„κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης, 370
τοῦδε περὶ ξείνου· ἦ γάρ μιν πρόσθεν ὄπωπα.
ἦ τοι μὲν οἱ δεῦρο συβώτης ἠγεμόνευεν,
αὐτόν δ' οὐ σάφα οἶδα, πόθεν γένος εὖχεται εἶναι.“ |

ὡς ἔφατ', Ἀντίνοος δ' ἔπεσιν νείκεσσε συβώτην·
„ὦ ἀρίγνωτε συβῶτα, τί ἦ δὲ σὺ τόνδε πόλινδε 375
ἦγαγες; ἦ οὐχ ἄλις ἦμιν ἀλήμονές εἰσι καὶ ἄλλοι,
πτωχοὶ ἀνηροί, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρες;

ἢ ὄνοσαι, ὅτι τοι βίοτον κατέδουσιν ἄνακτος
 ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, σὺ δὲ καὶ προτὶ τόνδε κάλεσσας ;“ |
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Ἐύμαιε συβῶτα· 380
 „Ἄντινο', οὐ μὲν καλὰ καὶ ἐσθλὸς ἐὼν ἀγορεύεις·
 τίς γὰρ δὴ ξεῖνον καλεῖ ἄλλοθεν αὐτὸς ἐπελθὼν
 ἄλλον γ', εἰ μὴ τῶν, οἳ δημοεργοὶ ἔασιν,
 μάντιν ἢ ἰητῆρα κακῶν ἢ τέκτονα δούρων,
 ἢ καὶ θέσπιν ἀοιδόν, ὃ κεν τέρπησιν ἀείδων ; 385
 οὔτοι γὰρ κλητοὶ γε βροτιῶν ἐπ' ἀπαίρονα γαίαν·
 πτωχὸν δ' οὐκ ἄν τις καλέοι τρύξοντα ἔαυτόν. |
 ἀλλ' αἰεὶ χαλεπὸς περὶ πάντων εἰς μνηστήρων
 δμῶσιν Ὀδυσσῆος, πέρι δ' αὐτ' ἐμοί· αὐτὰρ ἐγὼ γε
 οὐκ ἀλέγω, ἤός μοι ἐχέφρων Πηνελόπεια 390
 ζῶει ἐνὶ μεγάροισι καὶ Τηλέμαχος θεοειδής.“ |
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
 „σίγα, μὴ μοι τοῦτον ἀμείβεο πόλλ' ἐπέεσσιν·
 Ἄντινοος δ' εἴωθε κακῶς ἐρεθιζέμεν αἰεὶ
 μύθοισιν χαλεποῖσιν, ἐποτρύνει δὲ καὶ ἄλλους.“ | 395
 ἢ ῥα καὶ Ἄντινοον ἔλεα πτερόεντα προσηΐδα·
 „Ἄντινο', ἦ μιν καλὰ πατήρ ὣς κήδεαι υἱός,
 ὅς τὸν ξεῖνον ἄνωγας ἀπὸ μεγάροιο δέεσθαι
 μύθῳ ἀναγκαῖῳ· μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειεν.
 δός οἱ ἐλών· οὐ τοι φθονέω· κέλομαι γὰρ ἐγὼ γε. 400
 μήτ' οὖν μητέρ' ἐμὴν ἄζευ τό γε μήτε τιν' ἄλλον
 δμῶων, οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θεΐοιο.
 ἀλλ' οὐ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα·
 αὐτὸς γὰρ φαγέμεν πολὺ βούλει ἢ δόμεν ἄλλῳ.“ |
 τὸν δ' αὐτ' Ἄντινοος ἀπαμειβόμενος προσέειπεν· 405
 „Τηλέμαχ' ὑφαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον ἔειπες!
 εἴ οἱ τόσσον ἅπαντες ὀρέξειαν μνηστῆρες,
 καὶ κέν μιν τρεῖς μῆνας ἀπόπροθεν οἶκος ἐρύκοι.“ |
 ὣς ἄρ' ἔφη καὶ θρηῖνον ἐλών ὑπέφηνε τραπέζης
 κείμενον, φ' ῥ' ἔπεχεν λιπαροὺς πόδας εἰλαπινάζων. 410

οἱ δ' ἄλλοι πάντες δίδοσαν, πλησαν δ' ἄρα πῆρην
σίτου καὶ κρειῶν. | τάχα δὴ καὶ ἔμελλεν Ὀδυσσεὺς
αὐτίς ἐπ' οὐδὸν ἰὼν προικὸς γεύσεσθαι Ἀχαιῶν
στῆ δὲ παρ' Ἀντίνοον καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
„δός, φίλος· οὐ μὲν μοι δοκέεις ὁ κάκιστος Ἀχαιῶν 415
ἔμμεναι, ἀλλ' ὄριστος, ἐπεὶ βασιλῆι ἔοικας·
τῷ σε χρὴ δόμεναι καὶ λῶιον ἢ ἐπερ ἄλλοι
σίτου· ἐγὼ δέ κέ σε κλείω κατ' ἀπειρονα γαῖαν.
καὶ γὰρ ἐγὼ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον·
ὄλβιος ἀφνειόν, καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτη 420
τοίῳ, ὅποιος ἔοι καὶ ὅτευ κεχρημένος· ἔλθοι·
ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρῖοι ἄλλα τε πολλά,
οἷσίν τ' εὖ ζώουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.
ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων· ἤθελε γάρ που·
ὅς μ' ἅμα ληιστῆρσι πολυπλάγκτοισιν ἀνῆκεν 425
Αἴγυπτόνδ' ἰέναι, δολιχὴν ὁδόν, ὄφρ' ἀπολοίμην. |
στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας.
ἔνθ' ἦ τοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρήρας ἐταίρους
αὐτοῦ πάρ νήεσσι μένειν καὶ νῆας ἔρυσθαι,
ὀπτῆρας δὲ κατὰ σκοπιὰς ὄτρυνα νέεσθαι· 430
οἱ δ' ὕβρει εἴξαντες, ἐπισπόμενοι μὲνεῖ σφῶν,
αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέα· ἀγρούς
πόρθειον, ἔκ δὲ γυναῖκας ἄγον καὶ νήπια τέκνα,
αὐτούς τε κτείνον. | τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' αὐτή·
οἱ δὲ βοῆς αἰόντες ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφιν 435
ἦλθον· πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων
χαλκοῦ τε στεροπῆς. ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέρανος
φύζαν ἔμοις ἐτάροισι κακὴν βάλεν, οὐδέ τις ἔτλη
στῆναι ἐναντίβιον· περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη.
ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὄξει χαλκῷ, 440
τοὺς δ' ἄναγον ζωούς, σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκη.
αὐτὰρ ἔμ' ἐς Κύπρον ξείνῳ δόσαν ἀντιάσαντι,
Δμήτορι Ἰασίδῃ, ὃς Κύπρου ἴφι ἀνασσεν.

- ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἴκω πῆματα πάσχων. " |
 τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε· 445
 „τίς δαίμων τόδε πῆμα προσήγαγε δαιτὸς ἀνίην ;
 στήθ' οὕτως ἐς μέσσον, ἐμῆς ἀπάνευθε τραπέζης,
 μὴ τάχα πικρὴν Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἴκηαι,
 ὡς τις θαρσαλέος καὶ ἀναιδῆς ἔσσι προΐκτης.
 ἐξείης πάντεσσι παρίστασαι· οἱ δὲ διδοῦσιν 450
 μαψιδίως, ἐπεὶ οὐ τις ἐπίσχεσις οὐδ' ἔλεητὺς
 ἀλλοτριῶν χαρίσασθαι, ἐπεὶ πάρα πολλὰ ἐκάστω.“ |
 τὸν δ' ἀναχωρήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 „ὦ πόποι, οὐκ ἄρα σοί γ' ἐπὶ εἶδει καὶ φρένες ἦσαν.
 οὐ σύ γ' ἂν ἐξ οἴκου σῶ ἐπιστάτη οὐδ' ἄλα δόιης, 455
 ὅς νῦν ἀλλοτρίοισι παρήμενος οὐ τί μοι ἔτλης
 σίτου ἀποπροελὼν δόμεναι· τὰ δὲ πολλὰ πάρεστιν.“ |
 ὡς ἔφατ', Ἀντίνοος δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
 καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 „νῦν δὴ σ' οὐκέτι καλὰ διέκ μεγάροιο γ' οἶω 460
 ἄψ ἀναχωρήσειν, ὅτε δὴ καὶ ὄνειδεα βάζεις.“
 ὡς ἄρ' ἔφη καὶ θρηῖνον ἐλὼν βάλε δεξιὸν ὦμον,
 πρυμνότατον κατὰ νῶτον· ὃ δ' ἐστάθη ἤυτε πέτρῃ
 ἔμπεδον, οὐδ' ἄρα μιν σφῆλεν βέλος Ἀντινόοιο·
 ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη κακὰ βυσσοδομεύων. | 465
 ἄψ δ' ὃ γ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἔξιστο, κὰδ δ' ἄρα πήρην
 θῆκεν ἐυπλείην, μετὰ δὲ μνησιτῆρσιν ἔειπεν·
 „κέκλυτέ μευ, μνησιτῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
 ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 οὐ μὰν οὔτ' ἄχος ἐστὶ μετὰ φρεσὶν οὔτε τι πένθος, 470
 ὀππότ' ἀνὴρ περὶ οἷσι μαχειόμενος κτεάτεσσιν
 βλήεται, ἢ περὶ βουσὶν ἢ ἀργεννῆς οἴεσσιν·
 αὐτὰρ ἔμ' Ἀντίνοος βάλε γαστέρος εἵνεκα λυγρῆς,
 οὐλομένης, ἢ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισι δίδωσιν.
 ἀλλ' εἴ που πτωχῶν γε θεοὶ καὶ ἐρινύες εἰσὶν, 475
 Ἀντίνοον πρὸ γάμοιο τέλος θανάτοιο κιχείη.“ |

τὸν δ' αὐτ' Ἀντίνοος προσέφη, Ἐυπείθεος υἱός·
 „ἔσθι' ἔκηλος, ξεῖνε, καθήμενος, ἢ ἄπιθ' ἄλλη,
 μή σε νέοι διὰ δώματ' ἐρύσσωσ', οἷ' ἀγορεύεις,
 ἢ ποδὸς ἢ καὶ χειρός, ἀποδρῦψωσι δὲ πάντα.“ | 480

ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσσαν.
 ὦδε δέ τις εἶπεσκε νέων ὑπερηγορόντων·
 „Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὰ βάλες δύστηνον ἀλήτην·
 οὐλόμεν', εἰ δὴ πού τις ἐπουράνιος θεός ἐστιν!
 καὶ τε θεοὶ ξεῖνοισιν εἰκότες ἀλλοδαποῖσιν, 485
 παντοῖοι τελέθοντες, ἐπιστροφῶσι πόληας
 ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες.“

ὣς ἄρ' ἔφαν μνηστῆρες, ὃ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων. |
 Τηλέμαχος δ' ἐν μὲν κραδίῃ μέγα πένθος ἄεξεν
 βλημένου, οὐδ' ἄρα δάκρυ χαμαὶ βάλεν ἐκ βλεφάρουιν, 490
 ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη κακὰ βυσσοδομεύων. |

τοῦ δ' ὡς οὖν ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια
 βλημένου ἐν μεγάρῳ, μετ' ἄρα δμῶϊσιν ἔειπεν·
 „αἰθ' οὕτως αὐτόν σε βάλοι κλυτύτοξος Ἀπόλλων.“
 τὴν δ' αὐτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν· 495
 „εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῆσιν τέλος ἡμετέρησι γένοιτο·
 οὐκ ἂν τις τούτων γε εὐθρονον Ἡῶ ἴκοιτο.“ |
 τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

„μαῖ', ἐχθροὶ μὲν πάντες, ἐπεὶ κακὰ μηχανόωνται·
 Ἀντίνοος δὲ μάλιστα μελαίνῃ κηρὶ ἔοικεν. 500
 ξεῖνός τις δύστηνος ἀλητεύει κατὰ δῶμα
 ἀνέρας αἰτίζων· ἀχρημοσύνη γὰρ ἀνώγει·
 ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐνέπλησάν τ' ἔδοσάν τε,
 οὗτος δὲ θρήνυι πρυμνὸν βάλε δεξιὸν ὄμον.“ |

ἢ μὲν ἄρ' ὡς ἀγόρευε μετὰ δμῶϊσι γυναιξίν 505
 ἡμένη ἐν θαλάμῳ· ὃ δ' ἐδείπνεε διὸς Ὀδυσσεύς.
 ἢ δ' ἐπὶ οἷ καλέσασα προσηύδα διὸν ὑφορβόν·
 „ἔρχεο, δι' Ἐύμαιε, κίων τὸν ξεῖνον ἄνωχθι
 ἐλθέμεν, ὄφρα τί μιν προσπτύξομαι ἢδ' ἐρέωμαι,

- εἶ που Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἠὲ πέπυσται 510
 ἢ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι· πολυπλάγκτω γὰρ ἔοικεν.“ |
- τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ', Ἐύμαιε συβῶτα·
 „εἰ γὰρ τοι, βασιλεία, σιωπήσειαν Ἀχαιοί·
 οἷ' ὁ γε μυθεῖται θέλγοιτό κέ τοι φίλον ἦτορ.
 τρεῖς γὰρ δὴ μιν νύκτας ἔχον, τρία δ' ἡματ' ἔρουξα 515
 ἐν κλισίῃ· πρῶτον γὰρ ἔμ' ἵκετο νηὸς ἀποδράς·
 ἀλλ' οὐ πω κακότητα διήνυσεν ἦν ἀγορεύων.
 ὥς δ' ὅτ' ἀοιδὸν ἀνὴρ ποτιδέσκεται, ὅς τε θεῶν ἔξ
 ἀείδη δεδαῶς ἔπε' ἱμερόεντα βροτοῖσιν,
 τοῦ δ' ἄμοτον μεμάασιν ἀκούεμεν, ὀππότε' ἀείδη, 520
 ὥς ἐμὲ κείνος ἔθελγε παρήμενος ἐν μεγάροισιν. |
 φησὶ δ' Ὀδυσσῆος ξεῖνος πατρῷος εἶναι
 Κρήτη ναιετάων, ὅθι Μίνωος γένος ἐσάν.
 ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἵκετο πήματα πάσχω
 προπροκυλινδόμενος· στεῦται δ' Ὀδυσῆος ἀκοῦσαι 525
 ἀγχοῦ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ,
 Ἴωοῦ· πολλὰ δ' ἄγει κειμήλια ὄνδε δόμονδε.“ |
- τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 „ἔρχεο, δεῦρο κάλεσσον, ἴν' ἀντίον αὐτὸς ἐνίσπῃ·
 οὗτοι δ' ἠὲ θύρῃσι καθήμενοι ἐψίασθων 530
 ἢ αὐτοῦ κατὰ δῶματ', ἐπεὶ σφισι θυμὸς εὐφρων.
 αὐτῶν μὲν γὰρ κτήματ' ἀκήρατα κεῖτ' ἐνὶ οἴκῳ,
 σῆτος καὶ μέθυ ἠδύ· τὰ μὲν τ' οἰκῆς ἔδουσιν,
 οἷ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἡματα πάντα,
 βοῦς ἱερεύοντες καὶ οἷς καὶ πίονας αἶγας 535
 εἰλαπινάζουσιν πίνουσί τε αἴθοπα οἶνον
 μαψιδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται· οὐ γὰρ ἔπ' ἀνήρ,
 οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν, ἀρῆν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι.
 εἰ δ' Ὀδυσσεὺς ἔλθοι καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
 αἰψά κε σὺν ᾧ παιδί βίας ἀποτείσεται ἀνδρῶν.“ | 540
- ὥς φάτο, Τηλέμαχος δὲ μέγ' ἔπταρεν, ἀμφὶ δὲ δῶμα
 σμερδαλέον κονάβησε. γέλασσε δὲ Πηνελόπεια,

- αἶψα δ' ἄρ' Εὐμαιὸν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 „ἔρχεό μοι, τὸν ξεῖνον ἐναντίον ὧδε κάλεσσον·
 οὐχ ὄραας, ὃ μοι υἱὸς ἐπέπταρε πᾶσιν ἔπεσιν ; 545
 τῷ κε καὶ οὐκ ἀτελής θάνατος μνηστῆρσι γένοιτο
 πᾶσι μάλ', οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξει.
 ἄλλο δέ τοι ἔρῳ, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν.
 αἶ κ' αὐτὸν γνῶ νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
 ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα καλά.“ | 550
 ὧς φάτο, βῆ δὲ συφορβός, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν,
 ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 „ξεῖνε πάτερ, καλέει σε περίφρων Πηνελόπεια,
 μήτηρ Τηλεμάχοιο μεταλλῆσαι τί ἐθυμὸς
 ἀμφὶ πόσει κέλεται, καὶ κήδεά περ πεπαθυῖη. 555
 εἰ δέ κέ σε γνῶ νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
 ἔσσει σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, τῶν σὺ μάλιστα
 χρῆζεις· σίτον δὲ καὶ αἰτίζων κατὰ δῆμον
 γαστέρα βοσκήσεις· δώσει δέ τοι, ὃ κ' ἐθέλησιν.“ |
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς· 560
 „Εὐμαι', αἶψά κ' ἐγὼ νημερτέα πάντ' ἐνέποιμι
 κούρη Ἰκαρίοιο περίφρονι Πηνελοπέιη·
 οἶδα γὰρ εὖ περὶ κείνου, ὅμην δ' ἀνεδέγμεθ' οἰζύν. |
 ἀλλὰ μνηστῆρων χαλεπῶν ὑποδείδι' ὄμιλον, 565
 τῶν ὕβρις τε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει.
 καὶ γὰρ νῦν, ὅτε μ' οὗτος ἀνὴρ κατὰ δῶμα κίοντα
 οὐ τι κακὸν ῥέξαντα βαλὼν ὀδύνησιν ἔδωκεν,
 οὔτε τι Τηλέμαχος τό γ' ἐπήρκεσεν οὔτε τις ἄλλος.
 τῷ νῦν Πηνελόπειαν ἐνὶ μεγάροισιν ἀνωχθί
 μεῖναι, ἐπειγομένην περ, ἔς ἡέλιον καταδύοντα· 570
 καὶ τότε μ' εἰρέσθω πόσιος πέρι νόστιμον ἦμαρ,
 ἄσσοτέρω καθίσασα παρὰ πυρί· εἵματα γάρ τοι
 λύγρ' ἔχω· οἶσθα καὶ αὐτός, ἐπεὶ σὲ πρῶθ' ἰκέτευσά“. |
 ὧς φάτο, βῆ δὲ συφορβός, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν·
 τὸν δ' ὑπὲρ οὐδοῦ βάντα προσηύδα Πηνελόπεια· 575

„οὐ σύ γ' ἄγεις, Ἐύμαιε· τί τοῦτ' ἐνόησεν ἀλήτης ;
ἢ τινά που δεύσας ἐξαίσιον, ἠὲ καὶ ἄλλω ;
αἰδεῖται κατὰ δῶμα ; κακὸς δ' αἰδοῖτο ἀλήτης.“ |

τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Ἐύμαιε συβῶτα·
„μυθεῖται κατὰ μοῖραν, ἅ περ κ' οἴοιτο καὶ ἄλλος, 580
ὑβρίν ἀλυσκάζων ἀνδρῶν ὑπερηγορόντων.

ἀλλά σε μῆναι ἄνωγεν ἐς ἠέλιον καταδύντα.
καὶ δὲ σοὶ ὧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ὧ βασιλεια,
οἴην πρὸς ξεῖνον φάσθαι ἔπος ἢ δ' ἐπακοῦσαι.“ |
τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια· 585

„οὐκ ἄφρων ὁ ξεῖνος οἶεται, ὧς περ ἄν εἴη·
οὐ γὰρ πού τινες ὧδε καταθνητῶν ἀνθρώπων
ἀνέρες ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται.“ |

ἢ μὲν ἄρ' ὧς ἀγόρευεν, ὁ δ' ὄψετο δῖος ὑφορβὸς
μνηστήρων ἐς ὄμιλον, ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα. 590

αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
ἄγχι σχῶν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοῖαθ' οἱ ἄλλοι·
„ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ἄπειμι σύας καὶ κείνα φυλάξων,
σὸν καὶ ἐμὸν βίον· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.
αὐτὸν μὲν σε πρῶτα σῴω, καὶ φράζω θυμῷ, 595

μή τι πάθῃς· πολλοὶ δὲ κακὰ φρονέουσιν Ἀχαιῶν,
τοὺς Ζεὺς ἐξολέσειε πρὶν ἡμῖν πῆμα γενέσθαι.“ |

τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
„ἔσσειται οὕτως ἅττα· σὺ δ' ἔρχοο δειελήσας·
ἠῶθεν δ' ἰέναι καὶ ἄγειν ἰερόηια καλά· 600

αὐτὰρ ἐμοὶ τάδε πάντα καὶ ἀθανάτοισι μελήσει.“ |
ὧς φάθ', ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἔξειτ' ἐυξέστου ἐπὶ δίφρου,
πλησάμενος δ' ἄρα θυμὸν ἐδητύος ἠὲ ποτῆτος
βῆ ὅ' ἵμεναι μεθ' ὕας, λίπε δ' ἔρκεά τε μέγαρόν τε
πλεῖον δαιτυμόνων. οἱ δ' ὄρχηστῦ καὶ αἰοιδῇ 605
τέρποντο· ἦδη γὰρ καὶ ἐπήλυθε δειέλον ἡμαρ. |

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Σ

Ὅδυσσέως καὶ Ἴρου πυγμαίη.

ἦλθε δ' ἐπι πτωχὸς πανδήμιος, ὃς κατὰ ἄστν
 πτωχέυεσκ' Ἰθάκης, μετὰ δ' ἔπρεπε γαστέρι μάρπη
 ἄζηχὸς φαγέμεν καὶ πιέμεν· οὐδέ οἱ ἦν ἴς
 οὐδὲ βίη, εἶδος δὲ μάλα μέγας ἦν ὀράασθαι.
 Ἄρναϊος δ' ὄνομ' ἔσκε· τὸ γὰρ θέτο πότνια μήτηρ 5
 ἐκ γενετῆς· Ἴρον δὲ νέοι κίκλησκον ἅπαντες,
 οὔνεκ' ἀπαγγέλλεσκε κίων, ὅτε πού τις ἀνώγοι. |
 ὃς ῥ' ἐλθὼν Ὀδυσῆα διώκετο οἷο δόμοιο,
 καὶ μιν νεικείων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 „εἶκε, γέρον, προθύρου, μὴ δὴ τάχα καὶ ποδὸς ἔλκη. 10
 οὐκ αἰεὶς, ὅτι δὴ μοι ἐπιλλίξουσιν ἅπαντες,
 ἐλκέμεναι δὲ κέλονται· ἐγὼ δ' αἰσχύνομαι ἔμπτῃς.
 ἀλλ' ἄνα, μὴ τάχα νῶιν ἔρις καὶ χερσὶ γένηται.“ |
 τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 „δαιμόνι', οὔτε τί σε ῥέζω κακὸν οὔτ' ἀγορεύω, 15
 οὔτε τινὰ φθονέω δόμεναι καὶ πόλλ' ἀνελόντα.
 οὐδὸς δ' ἀμφοτέρους ὅδε χεῖσεται, οὐδέ τί σε χερὶ
 ἀλλοτριῶν φθονέειν· δοκέεις δέ μοι εἶναι ἀλήτης
 ὥς περ ἐγών, ὄλβον δὲ θεοὶ μέλλουσιν ὀπάξειν.
 χερσὶ δὲ μὴ τι λήην προκαλίξω, μὴ με χολώσης, 20
 μὴ σε γέρων περ ἐὼν στήθος καὶ χεῖλα φύρωσ
 αἵματος· ἦσυχίη δ' ἂν ἐμοὶ καὶ μάλλον ἔτ' εἴη
 αὔριον· οὐ μὲν γάρ τί σ' ὑποστρέψεσθαι δίω
 δεύτερον ἐς μέγαρον Λαερτιάδω Ὀδυσῆος.“ |
 τὸν δὲ χολωσάμενος προσεφώνεεν Ἴρος ἀλήτης· 25
 „ὦ πόποι, ὥς ὁ μολοβρὸς ἐπιτροχάδην ἀγορεύει,
 γρηὶ καμνοῖ ἴσος! ὃν ἂν κακὰ μητισταίμη

κόπτων ἀμφοτέρησι, χαμαὶ δέ κε πάντας ὀδόντας
 γναθμῶν ἐξελάσαιμι συὸς ὧς ληιβοτείρης.
 ζῶσαι νῦν, ἵνα πάντες ἐπιγνώωσι καὶ οἶδε 30
 μαρναμένους· πῶς δ' ἂν σὺ νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχοιο;“ |

ὧς οἱ μὲν προπάρουθε θυράων ὑψηλῶν
 οὐδοῦ ἔπι ξεστοῦ πανθυμαδὸν ὀκριόωντο.
 τοῖιν δὲ ξυνέηχ' ἱερὸν μένος Ἄντινόοιο,
 ἦδὺ δ' ἄρ' ἐκγελάσας μετεφώνει μνηστήρεσσιν· 35

„ὦ φίλοι, οὐ μὲν πῶ τι πάρος τοιοῦτον ἐτύχθη,
 οἷην τερπωλὴν θεὸς ἤγαγεν ἐς τόδε δῶμα!
 ὁ ξεῖνός τε καὶ Ἴρος ἐρίζετον ἀλλήλοισιν
 χερσὶ μαχήσασθαι· ἀλλὰ ξυνελάσσομεν ὄκα.“ |

ὧς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀνήξαν γελῶντες, 40
 ἀμφὶ δ' ἄρα πτωχοὺς κακοεῖμονας ἠγερέθοντο.
 τοῖσιν δ' Ἄντινοος μετέφη, Ἐυπεῖθεος υἱός·

„κέκλυτέ μευ, μνηστήρες ἀγίνορες, ὄφρα τι εἴπω.
 γαστέρες αἶδ' αἰγῶν κέατ' ἐν πυρὶ, τὰς ἐπὶ δόρπῳ
 κατθέμεθα κνίσσης τε καὶ αἵματος ἐμπλήσαντες. 45

ὀππότερος δέ κε νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,
 τάων ἦν κ' ἐθέλησιν, ἀναστὰς αὐτὸς ἐλέσθω·
 αλεῖ δ' αὖθ' ἤμιν μεταδαίσεται, οὐδέ τιν' ἄλλον
 πτωχὸν ἔσω μίσησθαι ἐάσομεν αἰτήσοντα.“

ὧς ἔφατ' Ἄντινοος, τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος. | 50
 τοῖς δὲ δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 „φίλοι, οὐ πως ἔστι νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχεσθαι
 ἄνδρα γέροντα, δῦη ἀρημένον· ἀλλὰ με γαστήρ
 ὀτρύνει κακοεργός, ἵνα πληγῆσι δαμείω.

ἀλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες δμόσσετε καρτερὸν ὄρκον· 55
 μή τις ἐπ' Ἴρω ἦρα φέρων ἐμὲ χειρὶ βαρείῃ
 πλήξῃ ἀτασθάλλων, τούτῳ δέ με ἴφι δαμάσση.“

ὧς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπώμνυον, ὧς ἐκέλευεν. |
 αὐτὰρ ἐπεὶ ἦ' ὄμοσάν τε τελευτήσαν τε τὸν ὄρκον,
 τοῖς δ' αὖτις μετέειψ' ἱερὴ ἴς Τηλεμάχοιο· 60

„Ξεῖν’, εἴ σ’ ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγῆνωρ,
 τοῦτον ἀλέξασθαι, τῶν δ’ ἄλλων μὴ τιν’ Ἀχαιῶν
 δείδιθ’, ἐπεὶ πλεόνεσσι μαχήσεται, ὅς κέ σε θεΐνῃ.
 Ξεινοδόκος μὲν ἐγών, ἐπὶ δ’ αἰνεῖτον βασιλῆες
 Ἄντινοός τε καὶ Εὐρύμαχος, πεπνυμένω ἄμφω.“ 65

ὣς ἔφαθ’, οἱ δ’ ἄρα πάντες ἐλήνεον. | αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ζώσατο μὲν ῥάκεσιν περὶ μῆδεα, φαῖνε δὲ μηρούς
 καλοῦς τε μεγάλους τε, φάνεν δέ οἱ εὐρέες ὄμοι
 στήθεά τε σιβαροὶ τε βραχίονες· αὐτὰρ Ἀθήνη
 ἄγχι παρισταμένη μέλε’ ἤλδανε ποιμένι λαῶν. 70
 μνηστῆρες δ’ ἄρα πάντες ὑπερφιάλως ἀγάσαντο.
 ὦδε δέ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·

„ἦ τάχα Ἴριος Ἴριος ἐπίσπαστον κακὸν ἔξει,
 οἴην ἔκ ῥακέων ὁ γέρον ἐπιγουνίδα φαίνει.“ |
 ὣς ἄρ’ ἔφαν, Ἴρω δὲ κακῶς ὠρίνετο θυμός. 75
 ἀλλὰ καὶ ὣς δρηστῆρες ἄγον ζώσαντες ἀνάγκῃ
 δειδιότα· σάρκες δὲ περιτρομέοντο μέλεσσι· |

Ἄντινοος δ’ ἐνένιπεν, ἔπος τ’ ἔφατ’ ἔκ τ’ ὀνόμαζεν·
 „νῦν μὲν μῆτ’ εἴης, βουγαίε, μήτε γένοιο,
 εἰ δὴ τοῦτόν γε τρομέεις καὶ δεΐδιας αἰνῶς, 80
 ἄνδρα γέροντα, δῦν ἄρημένον, ἧ μιν ἰκάνει.
 ἀλλ’ ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
 αἶ κέν σ’ οὔτος νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,

πέμψω σ’ ἠπειρόνδε, βαλὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ,
 εἰς Ἐχέτον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων, 85
 ὅς κ’ ἀπὸ ῥίνα τάμησι καὶ οὔατα νηλεί χαλκῶ,
 μῆδεά τ’ ἐξερούσας δῶν κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι.“

ὣς φάτο, τῷ δ’ ἔτι μᾶλλον ὑπὸ τρομός ἐλλαβε γυῖα. |
 ἐς μέσσον δ’ ἀναγον· τῷ δ’ ἄμφω χειρὰς ἀνέσχον.
 δὴ τότε μερμήριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς, 90
 ἧ ἐλάσει’, ὧς μιν ψυχὴ λίποι αὖθι πεσόντα,
 ἧέ μιν ἧκ’ ἐλάσειε τανύσσειέν τ’ ἐπὶ γαίῃ.
 ὦδε δέ οἱ φρονέοντι δοῦσατο κέρδιον εἶναι,

- ἦν' ἐλάσαι, ἵνα μή μιν ἐπιφρασσαίαιτ' Ἀχαιοί. |
 δὴ τότε ἄνασχομένω ὃ μὲν ἤλασε δεξιὸν ὄμων 95
 Ἴρος, ὃ δ' αὐχέν' ἔλασεν ὑπ' οὐατος, ὅστέα δ' εἶσω
 ἔθλασεν· αὐτίκα δ' ἦλθε κατὰ στόμα φοῖνιον αἶμα,
 κὰδ' δ' ἔπεσ' ἐν κονίησι μακῶν, σὺν δ' ἤλασ' ὀδόντας
 λακτίζων ποσὶ γαῖαν· ἀτὰρ μνηστῆρες ἀγανοὶ
 χεῖρας ἀνασχόμενοι γέλω ἔκθανον. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς 100
 ἔλκε διέκ προθύροιο λαβὼν ποδός, ὄφρ' ἴκετ' αὐλήν
 αἰθούσης τε θύρας· καί μιν ποτὶ ἐρκίον αὐλῆς
 εἶσεν ἀνακλίνας, σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χεῖρι,
 καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 „ἐνταυθοῖ νῦν ἦσο σύας τε κύνας τ' ἀπερύκων, 105
 μηδὲ σύ γε ξείνων καὶ πτωχῶν κοῖρανος εἶναι
 λυγρὸς ἐών, μή πού τι κακὸν καὶ μεῖζον ἐπαύρη.“
 ἦ ῥα καὶ ἀμφ' ὄμοισιν ἀεικέα βάλλετο πύρην,
 πυκνὰ ῥωγαλέην, ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτή·
 ἄψ δ' ὄ γ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο. | τοὶ δ' ἴσαν εἶσω 110
 ἠδὲ γελῶντες καὶ δεικανόωντ' ἐπέεσσιν·
 „Ζεὺς τοι δοίη, ξεῖνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 ὅττι μάλιστ' ἐθέλεις καὶ τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ,
 ὃς τοῦτον τὸν ἀναλτιον ἀλητεύειν ἀπέπαυσας
 ἐν δήμῳ· τάχα γάρ μιν ἀνάξομεν ἠπειρόνδε 115
 εἰς Ἐχέτον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμινα πάντων.“ |
 ὣς ἄρ' ἔφην, χαῖρεν δὲ κληδόνι δῖος Ὀδυσσεύς.
 Ἄντινοος δ' ἄρα οἱ μεγάλην παρὰ γαστέρα θῆκεν,
 ἐμπλείην κνίσσης τε καὶ αἵματος· Ἀμφίνομος δὲ
 ἄρτους ἐκ κανέοιο δύω παρέθηκεν αἰείρας 120
 καὶ δέπαϊ χρυσέῳ δηδίσκετο φώνησέν τε·
 „χαῖρε, πάτερ ὦ ξεῖνε· γένοιτό τοι ἔς περ ὀπίσσω
 ὄλβος· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχειαι πολέεσσιν.“ |
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 „Ἀμφίνομ', ἦ μάλα μοι δοκέεις πεπνυμένος εἶναι· 125

τοίου γὰρ καὶ πατρός, ἐπεὶ κλέος ἐσθλὸν ἄκουον,
 Νίσσον Δουλιχιῆα εὖν τ' ἔμεν ἀφνειὸν τε.
 τοῦ σ' ἐκ φασὶ γενέσθαι, ἐπητῇ δ' ἀνδρὶ ἔοικας.
 τοῦνεκά τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο καὶ μευ ἄκουσον.
 οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο 130
 πάντων, ὅσσα τε γαῖαν ἔπι πνεῖει τε καὶ ἔρπει.
 οὐ μὲν γάρ ποτέ φησι κακὸν πείσεσθαι ὀπίσσω,
 ὄφρ' ἀρετὴν παρέχῃσι θεοὶ καὶ γούνατ' ὀρώρη·
 ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ λυγρὰ θεοὶ μάκαρες τελέσωσιν,
 καὶ τὰ φέρει ἀεκαζόμενος τετληότι θυμῷ. 135
 τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
 οἷον ἐπ' ἡμαρ ἄγῃσι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε. |
 καὶ γὰρ ἐγὼ ποτ' ἔμελλον ἐν ἀνδράσιν ὄλβιος εἶναι,
 πολλὰ δ' ἀτάσθαλ' ἔρεξα βίῃ καὶ κάρτεϊ εἴκων,
 πατρί τ' ἐμῷ πίσυνοσ καὶ ἐμοῖσι κασιγνήτοισιν. 140
 τῷ μὴ τίς ποτε πάμπαν ἀνὴρ ἀθεμίστιος εἶη,
 ἀλλ' ὃ γε σιγῇ δῶρα θεῶν ἔχοι, ὅττι διδοῖεν. |
 οἷ' ὀρώω μνηστήρας ἀτάσθαλα μηχανόωντας,
 κτήματα κείροντας καὶ ἀτιμάζοντας ἄκοιτιν
 ἀνδρός, ὃν οὐκέτι φημὶ φίλων καὶ πατρίδος αἴης 145
 δηρὸν ἀπέσσεσθαι· μάλα δὲ σχεδόν· ἀλλὰ σε δαίμων
 οἴκαδ' ὑπεξαγάγοι, μηδ' ἀντιῶσεας ἐκείνω,
 ὀπποῦτε νοστήσειε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
 οὐ γὰρ ἀναιμωτὶ γε διακρινέεσθαι οἶω
 μνηστήρας καὶ κείνον, ἐπεὶ κε μέλαθρον ὑπέλεθῃ. | 150
 ὣς φάτο, καὶ σπείσας ἔπιεν μελιηδέα οἶνον,
 ἄψ δ' ἐν χερσὶν ἔθηκε δέπας κοσμήτορι λαῶν.
 αὐτὰρ ὃ βῆ διὰ δῶμα φίλον τετιμημένος ἦτορ,
 νευστάζων κεφαλῇ· δὴ γὰρ κακὸν ὄσσετο θυμός.
 ἀλλ' οὐδ' ὡς φύγε κῆρα, πέδησε δὲ καὶ τὸν Ἀθήνη 155
 Τηλεμάχου ὑπὸ χερσὶ καὶ ἔγχρῃ ἴφι δαμῆναι.
 ἄψ δ' αὐτίς κατ' ἄρ' ἔξειτ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη. | 157

Τὰ μεταξὺ 158 305. Ἡ Πηνελόπη κοσμηθεῖσα δι' ἐκτάκτου καλλονῆς καὶ θεωρίας ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἔρχεται κατ' ἔμπνευσιν τῆς θεᾶς εἰς τὸ μέγαρον πρὸς τοὺς μνηστήρας, ὅπου πρῶτον ἐπιτιμᾷ τὸν υἱόν, διότι ἀφῆκε τὸν ξένον ἐκτεθειμένον εἰς τὰς κακώσεις τῶν μνηστήρων· ἀλλ' ὁ Τηλέμαχος δικαιολογούμενος ἀποδίδει τὴν ἀδράνειαν του εἰς τὴν ἐρημίαν του καὶ εὖχεται διὰ τοὺς μνηστήρας νὰ ὑποστῶσι τὴν τύχην τοῦ Ἴου. Ἐπειτα ἡ βασίλισσα εἰς φιλοφρόνημα τοῦ Εὐρυμάχου διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν καλλονὴν τῆς οἰκίρου τὴν τύχην τῆς καὶ δηλοῖ ὅτι κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ ἀπολεσθέντος συζύγου τῆς ἦλθεν ἡ στιγμή, καθ' ἣν ὀφείλει νὰ ἔλθῃ εἰς δεύτερον γάμον, ἀλλὰ κατὰ τὴν κρατοῦσαν συνήθειαν πρέπει οἱ μνηστῆρες οἱ ζητοῦντες τὴν χεῖρά της νὰ κομίσωσι πλοῦσια δῶρα χωρὶς νὰ σπαταλῶσι ξένην περιουσίαν. Τῇ προτάσει τοῦ Ἀντίνου κομίζουσι ἕκαστος τῶν μνηστήρων διὰ τῶν κηρύκων πλοῦσια γαμήλια δῶρα, μεθ' ὃ ἡ Πηνελόπη ἀπέρχεται, ἐν ᾧ αἱ συνοδεύουσαι αὐτὴν ἀμφίπολοι ἀποκομίζουσι τὰ δῶρα.

οἱ δ' εἰς ὀρχηστὺν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδὴν 304
 τρεψάμενοι τέρποντο, μένον δ' ἐπὶ ἔσπερον ἔλθειν. 305
 τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἔσπερος ἦλθεν.
 αὐτίκα λαμπτήρας τρεῖς ἴστασαν ἐν μεγάροισιν,
 ὄφρα φαείνοιν· περὶ δὲ ξύλα κάγκανα θῆκαν,
 αὔα πάλαι, περίκηλα, νέον κεκεασμένα χαλκῶ,
 καὶ δαΐδας μετέμισγον· ἀμοιβηδὶς δ' ἀνέφαινον 310
 δμῳαὶ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος. | αὐτὰρ ὃ τῆσιν
 αὐτὸς διογενῆς μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 „δμῳαὶ Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος,
 ἔρχεσθε πρὸς δόμαθ', ἵν' αἰδοίῃ βασίλεια,
 τῇ δὲ πάρ' ἠλάκατα στροφαλίξετε, τέρπετε δ' αὐτήν, 315
 ἥμεναι ἐν μεγάρῳ, ἢ εἴρια πέτκετε χερσίν·
 αὐτὰρ ἐγὼ τούτοισι φάος πάντεσσι παρέξω·
 ἦν περ γάρ κ' ἐθέλωσιν εὐθρονον Ἠῶ μίμνεν,
 οὐ τί με νικήσουσι πολυτλήμων δὲ μάλ' εἰμί.“ |
 ὣς ἔφαθ'· αἱ δ' ἐγέλασαν, ἐς ἀλλήλας δὲ ἴδοντο. 320
 τὸν δ' αἰσχροῶς ἐνένιπε Μελανθῶ καλλιπάρῃος,

Δ. Ν. Γουδῆ.—Ὁμήρου Ὀδυσσεΐας Ν-Π-Ρ-Σ. Ἐκδοσις Α' 4

τὴν Δολίος μὲν ἔτικτε, κόμισσε δὲ Πηνελόπεια,
 παῖδα δὲ ὧς ἀτίταλλε, δίδου δ' ἄρ' ἀθύσματα θυμῷ·
 ἀλλ' οὐδ' ὧς ἔχε πένθος ἐνὶ φρεσὶ Πηνελοπείης,
 ἀλλ' ἢ γ' Εὐρυμάχῳ μισγέσκετο καὶ φιλέεσκεν. | 325
 ἢ ῥ' Ὀδυσῆ' ἐνένιπεν ὄνειδείοις ἐπέεσσιν·
 „ξεῖνε τάλαν, σύ γέ τις φρένας ἐκπεπαταγμένος ἐσσί,
 οὐδ' ἐθέλεις εὐδεῖν χαλκήιον ἐς δόμον ἐλθῶν
 ἢ ἐ που ἐς λέσχην, ἀλλ' ἐνθάδε πόλλ' ἀγορεύεις
 θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ 330
 ταρβεῖς. ἢ ῥά σε οἶνος ἔχει φρένας; ἢ νύ τοι αἰεὶ
 τοιοῦτος νόος ἐστίν, ὃ καὶ μεταμῶνια βάζεις;
 ἢ ἀλύεις, ὅτι Ἴρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην;
 μή τίς τοι τάχα Ἴρου ἀμείνων ἄλλος ἀναστῆ,
 ὃς τίς σ' ἀμφὶ κάρη κεκοπῶς χερσὶ σιβαρῆσιν 335
 δώματος ἐκπέμψῃσι φορῦξας αἷματι πολλῷ.“ |
 τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 „ἢ τάχα Τηλεμάχῳ ἐρέω, κύνον, οἷ' ἀγορεύεις,
 κείσ' ἐλθῶν, ἵνα σ' αὐθι διὰ μελεῖστί τάμησιν.“ 340
 ὧς εἰπὼν ἐπέεσσι διεπτοίησε γυναῖκας·
 βᾶν δ' ἵμεναι διὰ δῶμα, λύθεν δ' ὑπὸ γυῖα ἐκάστης
 ταρβουσύνῃ· φᾶν γάρ μιν ἀληθέα μυθήσασθαι. |
 αὐτὰρ ὁ παρ' λαμπτήρσι φαείνων αἰθομένοισιν
 ἐστήκειν ἐς πάντας δρώμενος· ἄλλα δέ οἱ κῆρ
 ὄρμαινε φρεσὶν ἦσιν, ἃ ῥ' οὐκ ἀτέλεστα γένοντο. | 345
 μνηστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἶα Ἀθήνη
 λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
 δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδῳ Ὀδυσῆος.
 τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος Πολύβου πάϊς ἦρχ' ἀγορεύειν 350
 κερτομέων Ὀδυσῆα· γέλω δ' ἐτάροισιν ἔτευξεν·
 „κέκλυτέ μεν, μνηστῆρες ἀγακλείτης βασιλείης,
 ὄφρ' εἶπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 οὐκ ἀθεεὶ ὄδ' ἀνὴρ Ὀδυσῆιον ἐς δόμον ἵκει.
 ἔμπης μοι δοκεῖ δαῖδων σέλας ἔμμεναι αὐτοῦ

κακ κεφαλῆς, —ἐπεὶ οὐ οἱ ἔνι τρίχες, οὐδ' ἠβαιαί.“ | 355

ἦ ῥ', ἅμα τε προσέειπεν Ὀδυσσῆα πολίπορθον
 „ξείν', ἦ ἄρ κ' ἐθέλοις θητευέμεν, εἴ σ' ἀνελοίμην,
 ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῆς, μισθὸς δέ τοι ἄρκιος ἔσται,
 αἵμασιός τε λέγων καὶ δένδρεα μακρὰ φυτεύων ;

ἔνθα κ' ἐγὼ σῖτον μὲν ἐπηρετανὸν παρέχοιμι, 360
 εἷματα δ' ἀμφιέσαιμι ποσὶν θ' ὑποδήματα δοίην.

ἄλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κάκ' ἔμμαθες, οὐκ ἐθελήσεις
 ἔργον ἐποίχεσθαι, ἀλλὰ πτώσσειν κατὰ δῆμον
 βούλει, ὄφρ' ἂν ἔχης βόσκειν σὴν γαστέρ' ἀναλτον.“ |

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 365

„Εὐρύμαχ', εἰ γὰρ νῶϊν ἔρις ἔργοιο γένοιτο
 ὦρη ἔν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται,
 ἐν ποίῃ δρέπανον μὲν ἐγὼν εὐκαμπὲς ἔχοιμι,
 καὶ δὲ σὺ τοῖον ἔχῃς, ἵνα πειρησαίμεθα ἔργου
 νήστιες ἄχρι μάλα κνέφαος, ποίῃ δὲ παρείη· 370

εἰ δ' αὖ καὶ βόες εἶεν ἐλαυνέμεν, οἳ περ ἄριστοι,
 αἰθωνες μεγάλοι, ἄμφω κεκορηότε ποίης,
 ἤλικες ἰσοφόροι, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν,
 τετράγυον δ' εἶη, εἵκοι δ' ὑπὸ βῶλος ἀρότρω·
 τῷ κέ μ' ἴδοις, εἰ ὄλκα διηνεκέα προταμοίμην. | 375

εἰ δ' αὖ καὶ πόλεμόν ποθεν ὀρμήσειε Κρονίων
 σήμερον, αὐτὰρ ἐμοὶ σάκος εἶη καὶ δύο δοῦρε
 καὶ κυνὴ πάγκαλκος, ἐπὶ κροτάφοις ἀραρυῖα·
 τῷ κέ μ' ἴδοις πρώτοισιν ἐπὶ προμάχοισι μιγέντα,
 οὐδ' ἂν μοι τὴν γαστέρ' ὄνειδίζων ἀγορεύοις. | 380

ἀλλὰ μάλ' ὑβρίζεις, καὶ τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής·
 καὶ πού τις δοκέεις μέγας ἔμμεναι ἠδὲ κραταιός,
 οὐνεκα παρ παύροισι καὶ οὐκ ἀγαθοῖσιν ὀμιλεῖς.
 εἰ δ' Ὀδυσσεὺς ἔλθοι καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαίαν,
 αἰψά κέ τοι τὰ θύρετρα, καὶ εὐρέα περ μάλ' ἐόντα, 385
 φεύγοντι στείνοιτο διὰ προθύροιο θύραζε.“ |

ὡς ἔφατ', Εὐρύμαχος δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον,

καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα
 „ἄ δαίλ', ἢ τάχα τοι τελέω κακόν, οἳ' ἀγορεύεις
 θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ 390
 ταρβείς· ἢ ῥά σε οἶνος ἔχει φρένας; ἢ νύ τοι αἰεὶ
 τοιοῦτος νόος ἐστίν, ὃ καὶ μεταμῶνια βάζεις;
 ἢ ἄλυσαι, οἷοι Ἴηρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην.“ |
 ὣς ἄρα φωνήσας σφέλας ἔλλαβεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Ἄμφινόμου πρὸς γούνα καθέζετο Δουλιχίης, 395
 Εὐρύμαχον δείσας. ὃ δ' ἄρ' οἰνοχόον βάλε χεῖρα
 δεξιτερὴν· πρόχοος δὲ χαμαὶ βόμβησε πεσοῦσα,
 αὐτὰρ ὃ γ' οἰμῶξας πέσεν ὑπτιος ἐν κονίησιν.
 μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα,
 ὧδε δέ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον· 400
 „αἶθ' ὄφελλ' ὃ ξεῖνος ἀλώμενος ἄλλοθ' ὀλέσθαι
 πρὶν ἐλθεῖν· τῷ κ' οὐ τι τόσον κέλαδον μετέθηκεν·
 νῦν δὲ περὶ πτωχῶν ἐριδαίνομεν, οὐδέ τι δαιτὸς
 ἐσθλῆς ἔσσειται ἡδος, ἐπεὶ τὰ χειρίονα νικᾷ.“ |
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπ' ἱερῇ ἕς Τηλεμάχοιο· 405
 „δαιμόνιοι, μαίνεσθε καὶ οὐκέτι κεύθετε θυμῷ
 βρωτῶν οὐδὲ ποτῆτα· θεῶν νύ τις ὕμῃ ὀροθύνει.
 ἀλλ' εὖ δαισάμενοι κατακείετε οἴκαδ' ἰόντες,
 ὀπλοῖτε θυμὸς ἄνωγε· διώκω δ' οὐ τιν' ἐγὼ γε.“ |
 ὣς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ὁδᾶξ ἐν χεῖλεσι φύντες 410
 Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.
 τοῖσιν δ' Ἄμφινόμος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν
 [Νίσου φαίδιμος υἱός, Ἀρητιάδαο ἀνακτος].
 „ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δὴ τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ
 ἀντιβίους ἐπέεσι καθαπτόμενος χαλεπαῖνοι· 415
 μήτε τι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε μήτε τιν' ἄλλον
 δμῶων, οἳ κατὰ δῶματ' Ὀδυσσεύος θεῖοιο.
 ἀλλ' ἄγετ', οἰνοχόος μὲν ἐπαιξάσθω δεπάεσσιν,
 ὄφρα σπείσαντες κατακείομεν οἴκαδ' ἰόντες·
 τὸν ξεῖνον δὲ ἐῶμεν ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσσεύος 420

Τηλεμάχῳ μελέμεν· τοῦ γὰρ φίλον ἵκετο δῶμα.“ |

ὣς φάτο, τοῖσι δὲ πᾶσιν ἐαδόντα μῦθον ἔειπεν.

τοῖσιν δὲ κρητῆρα κεράσσατο Μούλιος ἦρωσ,

κήρυξ Δουλιχεύς, θεράπων δ' ἦν Ἄμφινόμοιο·

νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν· οἱ δὲ θεοῖσιν 425

σπείσαντες μακάρεσσι πῖον μελιηδέα οἶνον.

αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσαν τε πῖον θ', ὅσον ἤθελε θυμός,

βάν ῥ' ἵμεναι κείοντες ἐὰ πρὸς δώμαθ' ἕκαστος. |

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

Περὶ Ἄργου τοῦ Πανόπτου διατριβὴ ἐναίσιμος.
Ἄρκαδικὴ Ἠχώ λόγοι κοινωνικῆς δράσεως τοῦ συγ-
γραφέως.

Διδακτικὰ συλλογὴ ἐπιστημονικῶν καὶ παιδαγωγικῶν ἐργασιῶν. Περιεχόμενα: Ἐπίδρασις τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος ἐπὶ τὸν Ἕλληνα — Ἡ ἐποπτεία ἐν τῇ ἱστορίᾳ καὶ ἡ ἐπίδειξις τῶν εἰκόνων — Ἐποπτικὰ μέσα ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς ἱστορίας τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος — Ἡ μεθοδικὴ τῆς διδασκαλίας τῶν Λατινικῶν ἐν τῇ Α' (Γ') τάξει τοῦ Γυμνασίου — Διασάφησις πραγματικῶν τινῶν ἐκ τοῦ Ἡροδότου VI 94-117 — Βιογραφία Ἡροδότου μετὰ χαρακτηρισμοῦ — Ἀνασκόπησις τῶν Περσικῶν — Πολίτευμα τῆς Σπάρτης — Τὸ Σολώνειον πολίτευμα — Ἡ ἐπὶ τὴν Σικελίαν στρατεία τῶν Ἀθηναίων — Εἰσαγωγή εἰς τὴν ἔρμηνείαν ἀρχαίας τραγῳδίας — Βιογραφία τοῦ Σοφοκλέους καὶ χαρακτηρισμὸς — Ἠθικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἀνάλυσις τοῦ διαγγέλματος τοῦ Κρέοντος Σοφ. Ἄντ. 162-210 — Αἰσθητικὴ ἔρμηνεία Ὀμ. Ψ 110-28 — Αἰσθητικὴ ἔρμηνεία τῆς Παρόδου τῆς Σοφ. Ἀντιγόνης — Παράλειψις τοῦ ὑποκειμένου τοῦ ῥήματος — Προσφώνησις πρὸς τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον ἐπὶ τῇ 75ῃ ἀμφιετηρίδι αὐτοῦ. Δρχ. 100.

Ἀριστοτέλους Πολιτεία Ἀθηναίων.

Ὁμήρου Ἰλιάς Α-Ζ-Ι.

Ὁμήρου Ἰλιάς Α-Β-Γ-Δ-Ζ.

Ἑορταστικὴ Ἰλιάς I. A.

» » O-Π-P-Σ-T-X-Ψ-Ω.

» Ἑορταστικὴ A-Θ-I-K.

» » A-E-Z.

» » N-Π-P-Σ.

Ἑορταστικὴ ἀρχαίων Ἑλλήνων λυρικών.

Σοφοκλέους Ἀντιγόνη.

» Οἰδίπους τύραννος.

» Ἡλέκτρα.

Πλάτωνος Ἀπολογία, Κρίτων.

» Πρωταγόρας.

» Φαίδων.

Εὐριπίδου Ἰφιγένεια ἐν Αὐλίδι.

» » ἐν Ταύροις.

Σχολικὴ εὐκλισμία συλλογὴ παιδονομικῶν ὁδηγιῶν.

Διορθωτικὰ εἰς ἀρχαίους Ἑλληνας ποιητάς.

Τὰ μυστήρια τῆς Ἑλευσίνας ἡ μόνη πλήρης καὶ ἀκριβὴς ἐν Ἑλλάδι περιγραφὴ τῶν μυστηρίων, ἐκ τῆς ὁποίας πολλὰ θὰ ἀντλῶσιν οἱ διδάσκοντες καὶ οἱ διδασκόμενοι διὰ τὰς σχολικὰς τῶν ἐργασίας. Δοχ. 50.

Τὸ Μαντεῖον τῶν Δελφῶν τὸ μοναδικὸν ἐν τῷ κόσμῳ βιβλίον, περιγράφον λεπτομερῶς τὴν λειτουργίαν τοῦ μαντείου τῶν Δελφῶν, ἀπαραίτητον ἀνάγνωσμα καὶ μελέτημα καὶ εἰς τοὺς διδάσκοντας καὶ εἰς τοὺς μαθητάς. Δοχ. 75.

Θουκυδίδου ὁ Περικλέους Ἐπιτάφιος.

Αἱ ἐκθέσεις τῶν Μαθητῶν μου περίπου 1400. Τεύχη A'-MΓ'. δοχ. 420.

Αἰσθητικὴ ἐρμηνεία τοῦ Β' Στασίμου τῆς Σοφ. Ἀντιγόνης ἐν τῷ περιοδικῷ Ἀγωγῇ.

Ἐπιτάφιος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἐν τῷ περιοδικῷ Παντογνώστη.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΟΥ

Ἀγαπητοὶ μαθηταί,

Ἀποφεύγετε τὰ φαῦλα καὶ ἄξεμνα βιβλία, τὰ ὅποια μαραΐζουν τὴν ἐξάνθησιν τοῦ σώματός σας καὶ τοῦ πνεύματός σας. Μελετᾶτε τὰ ὠραῖα βιβλία τῶν Ἐκθέσεων, τὰ ὅποια καὶ πλοῦτον μέγαν γνώσεων σᾶς παρέχουν καὶ ἀρίστους μαθητὰς θὰ σᾶς ἀναδείξουν καὶ ἰσχυρότατα ὄπλα σᾶς διαθέτουν, διὰ νὰ ἐπιπλεύσετε εἰς τὴν σκληρὰν βιοπάλην. Ζητεῖτε παρὰ τῶν φιλοστόργων γονέων σας, καὶ μάλιστα μετὰ τὰς χειμερινὰς ἢ θερινὰς ἐξετάσεις σας, ὡς ἔπαθλον τῆς χρηστότητός σας καὶ τῆς ἐπιμελείας σας μίαν πλήρη σειρὰν Ἐκθέσεων. Εἶναι τὸ εὐθηνότερον, ἀλλὰ καὶ πολυτιμότερον δῶρον, τὸ ὅποῖον ἔχουν νὰ σᾶς δώσουν.

Δ. Ν. ΓΟΥΔΗΣ

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΟΥ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
Τὸ ΕΥΘΗΝΟΤΕΡΟΝ, ἀλλὰ καὶ ΠΟΛΥΤΙΜΟΤΕΡΟΝ

δῶρον τῶν γονέων πρὸς τὰ τέκνα

εἶναι

μία πλήρης σειρὰ Ἐκθέσεων.

Οἱ μαθηταὶ οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ποικτήσωσι τὸ καλύτερον καὶ ἐπιλευτέον δῶρον
νὰ γράψωσιν ὄψελαι· ἐκθέσει· ἃ· προμηθεύονται πάντα τὰ τεύχη τοῦ μοναδικοῦ
τούτου ἐν τῷ κόσμῳ βιβλίου.

A.	Τεύχος	Εὐθυμογραφήματα (Ἐκθ. Β', ἐπισημειωμένη)	Δραχ. 10
B.	»	Περὶ τὴν πατριδα	» 10
Γ.	»	Λεῖψικονα Σχολικῶν ἑορτῶν (Ἐκθ. Β')	» 10
Δ-Ε'	»	Διατριβαὶ (Ἐκθ. Β' μετερροθμισμένη)	» 20
ΣΤ'	»	Διηγήματα (Ἐκθ. Β')	» 10
Z'	»	Εὐθυμογραφήματα	» 10
H.	»	Ἀποφθέγματα (Ἐκθ. Β')	» 10
Θ.	»	Οἱ Ἰερεῖ· Ἱερόσχοι	» 10
Γ'	»	τὸ βιβλίον	» 10
ΙΑ.	»	Περίγραφοι	» 10
ΙΒ.	»	Πόντοι, ὄντινα, ἀτομαίφοι	» 10
ΙΓ.	»	Χριστογέννη (Ἐκθ. Β')	» 10
ΙΑ'	»	Ἅγιος Βαδύλειος	» 10
ΙΕ-ΙΗ'	»	Βαννηνοῖκοι (82 ἐν ὄφ, σελ. 320)	» 40
ΙΘ'-Κ'	»	Πάσχα	» 20
ΚΑ'-ΚΒ'	»	Ἐπιστολαὶ	» 20
ΚΓ'-ΚΔ'	»	Ἐπίσχοι ἐπιτοχία	» 20
ΚΕ'-ΚΖ'	»	Ἐκδρομαὶ { (Μυκῆλαι, Ἄργος, Νάβλιον, Τί- ρον, Ἐπίδαυρος, Δελφοί, Μ. Σπή- λαιον, Καλάβρυτα, Ἄγ. Λαδύρα)	» 25
ΚΗ'-ΚΘ'	»	Χριστὰ λόγια { ('Ἡ Πειθορχία—Τὸ χρῆμα—Σὺν Ἀθηνᾶ καὶ χεῖρα κίβει—Ἐπι- στήμη καὶ ἠθικὴ κ. λ. π.)	» 20
Λ'-ΛΒ'	»	Χαρακτηρισμοὶ (σελ. 240, Ἐκθέσει 120)	» 30
ΛΓ'-ΛΔ'	»	Εἰρήνη—ἠδὲμος.	» 20
ΛΕ'-ΛΣΤ'	»	Ἐθνικὰ Ἐθερογέται (καὶ ἐπιμνημόσυνοι λόγοι)	» 20
ΛΖ'-ΛΘ'	»	Μαθητικοὶ Βαλμοὶ (Ἐκθέσει 140)	» 50
Μ'-ΜΑ'	»	Μεγαλεῖο τῆς φύσεως	» 25
ΜΒ'-ΜΓ'	»	Ἰραγματεῖαι	» 20

Ὀλόκληρος ἡ σειρὰ δραχ. 400.

Διὰ τὸ ἔξωτερικὸν ἕκαστον Τεύχ. δραχ. 15

(ἀπηλλαγμένα ταχυδρομικῶν τελῶν ἀποστολῆς)

Ἀκουροῦται πᾶν προηγούμενον Τιμολόγιον.

Τὰ ὑπάρχοντα τεύχη ἀποστέλλονται παρ' ἡμῶν εἰς πάντα αἰτοῦντα
μαθητὴν ἐπὶ προαποστολῇ τοῦ ἀντιτίμου διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς, ὁποσθεν
τῆς ὁποίας ἀναγράφονται τὰ παραγγελόμενα βιβλία. Ἡ παραγγελία
ἀνάγκη νὰ περιλαμβάνη τοῖα τοῦλάχιστον βιβλία καὶ ἡ Διεύθυνσις τοῦ
μαθητοῦ νὰ εἶναι πλήρης καὶ ἐδανόγνωστος. Διὰ δέματος ἐπὶ ἀντικατα-
βολῆ ἀποστέλλονται βιβλία ἀξίας τοῦλάχιστον 100 δραχ. Τὸ τέλος ἀντικα-
ταβολῆς, δραχ. 5, βαρύνει τὸν ἀγοραστήν.

Συνιδίετε τὰ καλὰ βιβλία εἰς πάντας τοὺς μαθητάς.

Ἡ Διεύθυνσις : Κόριον Δ. Γουδῆν

Ἀθῆνας, Ὅδος Σφακιῶν 3.